

Університетська Думка

ОСВІТА
ДЛЯ СВІТА
І СВІТУ!

Виходить з 28 жовтня 1994 року

№ 1-3 (392-394), 27 лютого 2013 р.

ТНЕУ ЗДОБУВ ПЕРЕМОГУ В СПОРТИВНИХ СТУДЕНТСЬКИХ ІГРАХ УКРАЇНИ СЕРЕД ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ III-IV РІВНЯ АКРЕДИТАЦІЇ

Наприкінці грудня 2012 року в Національному університеті фізичного виховання і спорту України відбулася урочиста церемонія нагородження переможців і призерів III Спортивних ігор України серед вищих навчальних закладів, Всеукраїнського огляду-конкурсу на кращий стан фізичної виховання та спорту у ВНЗ, IV Спортивних ігор школярів України та III Всеукраїнської спартакиади учнів професійно-технічних навчальних закладів 2012

В урочистостях взяли участь: перший заступник Міністра освіти і науки, молоді та спорту Євген Суліма, президент Спортивної студентської спілки України Василь Кремень, ректор Національного університету фізичного виховання і спорту України Євгеній Імас, Голова Комітету з фізичного виховання та спорту Євген Баженов, керівники вищих навчальних закладів, представники Головного управління освіти і науки, молоді та спорту Київської міської державної адміністрації, викладачі та студенти.

(Закінчення на стор. 15)

ДЕСЯТА, ЮВІЛЕЙНА, МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ ЗІБРАЛА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ В УНІВЕРСИТЕТІ

Двадцять першого лютого 2013 року у Тернопільському національному економічному університеті відбулося урочисте пленарне засідання X Ювілейної Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених «Економічний і соціальний розвиток України в XXI столітті: національна ідентичність та тенденції глобалізації». Мета конференції - налагодження міждержавних та міжрегіональних молодіжних наукових зв'язків у контексті європейської інтеграції та забезпечення соборності держави, пошук відповідей на нові виклики, продиктовані розвитком глобальної, національної, регіональних, муніципальних та мікроекономічних систем в умовах нестабільної ринкової кон'юнктури.

Відкрив пленарне засідання доктор економічних наук, професор кафедри державного і муніципального управління ТНЕУ, голова Ради молодих вчених Григорій Леонардович Монастирський: «Шановні друзі! Поки політики лише конструюють стратегії поступу України, сперечаються про вектори розвитку української держави, молоді науковці практично реалізують ідеї соборності та Європейської інтеграції. Свідченням тому є те, що вже десяту Ювілейну Міжнародну науково-практичну конференцію молодих вчених «Економічний і соціальний розвиток України в XXI столітті: національна ідентичність та тенденції глобалізації» ми оголошуємо відкритою».

(Закінчення на стор. 8)

НАГОРОДЖЕННЯ ЛАУРЕАТІВ ПРЕМІЇ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ ДЛЯ МОЛОДИХ УЧЕНИХ

Прем'єр-міністр України Микола Янович Азаров вручив свідоцтва і почесні знаки лауреатам щорічної премії Президента України для молодих учених 2012 року. Серед нагороджених - д.е.н., професор кафедри державного і муніципального управління ТНЕУ Григорій Монастирський.

«У нас є підростаюче покоління, яке замінить невдовзі наших знаних учених... Ці нагороди - свого роду соціальний ліфт, що робить з маловідомої молоді особи людину, яку визнає держава. А визнання держави відкриває дорогу у майбутнє, і це дає можливість розвивати їм свої дослідження», — наголосив Микола Азаров.

Участь в урочистостях також взяли Міністр освіти і науки, молоді та спорту Дмитро Табачник, Голова Державної служби молоді та спорту Равіль Сафіуллін та Голова Державного агентства з питань науки, інновацій та інформатизації Володимир Семиноженко.

Міжнародна співпраця

ЦІКАВИТЕСЬ СУЧАСНИМИ ВІДКРИТТЯМИ ЛАУРЕАТІВ НАЙПРЕСТИЖНІШОЇ У СВІТІ ПРЕМІЇ? ВИВЧАЙТЕ НОБЕЛІОЛОГІЮ...

У Тернопільському національному економічному університеті 11 січня 2013 року відбулась робоча зустріч в. о. ректора ТНЕУ, д.е.н., професора Андрія Ігоровича Крисоватого із професором Карагандинського державного технічного університету (Республіка Казахстан) Юрієм Івановичем Осіком, які обговорили питання співпраці в науковій та освітній сферах, обмін досвідом між вищими навчальними закладами обох країн. У заході також взяли участь: директор Інституту відкритої політики (м. Київ), доктор, професор Довбенко Михайло Володимирович, завідувач кафедри менеджменту ТНЕУ, д. е. н., професор Брич Василь Ярославич, декан міжнародного бізнесу і менеджменту ТНЕУ, к. е. н., доцент Тибінь Анатолій Михайлович.

Вітаючи гостей у Тернопільському національному економічному університеті, в. о. ректора А. І. Крисоватий наголосив на важливості підсилення економічного напрямку співпраці, організації спільного написання та проведення захистів кандидатських та докторських дисертацій, публікації підручників, монографій.

Професор Карагандинського державного технічного університету Осік Юрій Іванович висловив готовність приймати у стінах свого вищого навчального закладу представників професорсько-викладацького колективу ТНЕУ для проведення лекцій, міжнародних конференцій,

семинарів, круглих столів: «Для студентів, які навчаються в магістратурі нашого університету, особливо важливою є можливість навчання у закордонних вищих навчальних закладах. Саме тому ми зацікавлені у семестровому навчанні наших студентів у Тернопільському

національному економічному університеті і запрошуємо до освітнього обміну студентами».

Науковців нашого університету зацікавили тим, що студенти Карагандинського державного технічного університету вивчають дисципліну нобеліологію, і виявили бажання перейняти цей досвід для того, щоб випускники ТНЕУ були детальніше обізнані із сучасними відкриттями лауреатів найпрестижнішої у світі премії.

У свою чергу професор Юрій Іванович Осік зацікавився роботами науковців ТНЕУ у сфері логістики, оскільки у їхньому вищому навчальному закладі ця галузь не так широко вивчається.

Декан міжнародного бізнесу і менеджменту ТНЕУ Тибінь Анатолій Михайлович зауважив, що співпраця між університетами вже декілька років є конструктивною, адже вищі навчальні заклади спільно організують конференції, вчені Карагандинського державного технічного університету публікують свої статті та наукові тези у фахових виданнях Тернопільського національного економічного університету.

Сторони обговорили можливості дистанційного навчання, проведення спільних наукових проєктів у найближчому майбутньому.

Відділ інформації та зв'язків з громадськістю

ЧИМ ЦІКАВА УКРАЇНА ДЛЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ ТЕРНОПІЛЬСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ?

Чи подобається Вам зима в Україні?

Борже Лондре Аршанж (Кот-д'Івуар). Мені дуже подобається зима в Україні, тому що в нашій країні немає снігу і він для мене просто сюрприз.

Ми навчилися грати в сніжки і ліпити сніговиків. А ще коли падає сніг і мороз, це заставляє нас більше часу проводити надворі.

Яка українська страва подобається Вам найбільше?

Ята Донго Кетса (Конго). В Україні різноманітна кухня і страви дуже смачні, але найбільше подобається борщ з пампушками і картопля з капустою, бо багато інших страв є і в нашій країні.

Яку національну страву Ви готуєте в Україні?

Калуба Анольд (Замбія). Рис з цукром і манку. В нашій країні її готують так, як і в Україні, але ми їмо її з м'ясом та капустою.

Чи є у Вас друзі з України?

Нгойї Нгойї Сефора (Конго). Так, в Україні в мене є друзі, не тільки з Тернопільського національного економічного університету, а навіть в інших

навчальних закладах. У мене є безліч знайомих, проте справжні друзі залишилися в Конго, тому що я там народилася і виросла, жила і там живе моя родина.

Чи подобається Вам наш університет і чим саме?

Амаду Нарудін (Гана). Мені дуже подобається наш університет тим, що дешевше навчання і легко вчитися.

У Гані я навчався на спеціальності «Менеджмент», тому зараз всі дисципліни даються мені просто.

А ще мені подобається Тернопіль.

Чому Ви обрали навчання саме в Тернополі?

Ахадж Мухамед (Саудівська Аравія). Тому, що в мене є багато друзів в Україні і навчання проводиться на англійській мові.

А ще мені подобається економічний напрямок, а не медицина.

Тернопіль – це спокійне та екологічно чисте місце, де багато гарних дівчат.

НАВЧАННЯ КОРІНЬ ГІРКИЙ, АЛЕ ПЛІД СОЛОДКИЙ

У життя кожного студента приходять таке свято, як перша сесія. Як би там не було, але кожен, хто хоче здобути вищу освіту, повинен цей, так званий ритуал набуття офіційного звання студента пройти. Море емоцій, десятки запитань до старшокурсників, недоспані ночі – все це у нас асоціюється із сесією. І все ж такі сесія – це момент істини, момент, коли усвідомлюєш, що знання мають справжню цінність тільки тоді, коли вони здобуті наполегливою працею! Доречним буде афоризм Леонардо да Вінчі: «Якщо запастися терпінням і виявити старання, то посіяні насіння знання неодмінно дадуть добрі сходи. Навчання корінь гіркий, але плід солодкий». Сесія навчила нас бути відповідальними за власні вчинки та поведінку. У школі пропущені уроки та чергова двійка за поведінку не надто впливали на наші оцінки. В університеті ми зрозуміли, наскільки важливо все робити вчасно та совісно. Адже оцінюються саме наші знання. Здачу першої сесії можна порівняти із надійно закладеним фундаментом для досягнення нових висот! Як запорукою надійного і міцного будинку є саме фундамент, так і у студентів успішно здана перша сесія є стимулом для успішного подальшого саморозвитку. Насамперед ми повинні пишатись тим, що наших докладених зусиль виявилось достатньо для навчання у Тернопільському національному економічному університеті. Тому, задумайтесь, чи варто нам нехтувати дарованою можливістю бути тут, у святині знань!

Тетяна Возня (МЕНМФ-11)

В УНІВЕРСИТЕТІ МОЖНА МРІЯТИ І ПРО КАР'ЄРУ ВІЙСЬКОВОГО...

Навчання на військовій кафедрі Тернопільського національного економічного університету є, насамперед, високоякісною підготовкою офіцерів запасу Збройних сил України, що вирізняється дуже цікавими заняттями і просто незабутніми враженнями від практичного застосування отриманих знань.

Поки що я провчився тут тільки пів року, але за цей час ми пройшли велику кількість теоретичного матеріалу, а під час практичних занять з вивчення бронетанкової техніки ми мали змогу побачити справжні бойові машини піхоти та бронетранспортери і краще засвоїти пройдений матеріал. Відбулися також перші стрільби, які проходили на військовому полігоні недалеко від с. Біла. На мою думку, набуті тут незамінні знання і навички є дуже корисними для майбутнього офіцера запасу.

ТНЕУ, окрім фахових спеціальностей, дає можливість навчання на військовій кафедрі, це означає, що після закінчення університету можна задуматись і про кар'єру військового.

Ігор Пастернак (ОБ-31, МП-39)

ВАЛЕНТИНКИ... ЧИ ПОТРІБНО ЇХ ДАРУВАТИ?

Символ кохання - ці маленькі чудові паперові валентинки, якими передається частинка свого серця коханій людині, даруються незабутні романтичні відчуття і задоволення у взаємному коханні. Валентинки потрібно дарувати, тому що саме через них можна показати сутність свого кохання.

Олена Задорожна, четвертокурсниця факультету обліку та аудиту

ЯКЕ СВЯТО ДЛЯ СТУДЕНТІВ Є НАЙУЛЮБЛЕНИШИМ?

Студенти люблять усі свята – є нагода повеселитися...

Але на особливому рахунку – такі День студента: тернопільського, всеукраїнського, міжнародного...

Щодо міжнародного дня студента, то знаю, що саме листопадове святкування має давню історію і є міжнародно визнаним на рівні ООН. Звичайно для нас, студентів, важливішим є сам процес святкування його гучною, студентською компанією. Не зважаючи на те, що перше півріччя навчального року було багате на «дні студента», кожне свято ми намагалися провести незабутньо. Уже на 4 курсі приходиться усвідомлення, що студентське життя добігає до фінішу, і це змушує із ще більшим ентузіазмом долучатися до цікавих подій, проживати студентські дні «на всі 100».

Ірина Гнасевич, студентка юридичного факультету

ЩО ВАЖЛИВІШЕ: ВИСОКА СТИПЕНДІЯ ЧИ ЗНАННЯ?

Звичайно, найголовніше у навчанні не стипендія, а знання, які згодом допоможуть нам самореалізуватися в кар'єрному плані. Завжди і всюди, незважаючи на вид діяльності, в суспільстві цінуються працівники, які володіють високим рівнем знань і фахово виконують свої обов'язки. Тому не секрет, що розумні та досвідчені спеціалісти - це міцна частина будь-якої організації, компанії і врешті-решт держави. Як результат, саме такі працівники отримують високу заробітну плату. Можна провести паралель і з університетом, адже за високий рівень знань ми, студенти, маємо змогу отримувати стипендію. Я вважаю, що це вагомий стимул, який в майбутньому допоможе мені стати висококваліфікованим спеціалістом. А поки що я черпаю необхідні знання і просто отримую задоволення від навчання в рідному університеті.

Андрій Хархут (ФМО-41), стипендіат ім.Вадима Гетьмана

Коротко

«МІЖНАРОДНИКИ» У ВЕРХОВНІЙ РАДІ УКРАЇНИ

Студенти факультету міжнародного бізнесу та менеджменту ТНЕУ Голяш Діана та Жереб Володимир, пройшли відбір на стажування у Верховній Раді України, яке адмініструється громадською організацією «Ліга Інтернів». Після тижневого орієнтаційного курсу інтерни були розподілені по комітетах та підрозділах апарату ВРУ. До слова: щороку енергійна, ініціативна та перспективна молодь має можливість провести 9 місяців у середовищі найвищого єдиного законодавчого органу країни. Нагода здобути практичний досвід у законотворчому процесі – це унікальний шанс сформувати нові навички для подальшої професійної компетенції. Приємно зауважити, що окремі викладачі Тернопільського національного економічного університету – колишні інтерни програми стажування. Серед них і наші наставники – викладачі кафедри менеджменту ФМБМ Кулик Руслан Васильович та Нагара Марина Борисівна. Бажаємо всім колишнім, теперішнім та майбутнім учасникам програми стажування успіху та натхнення до роботи. Слідкуйте за новинами стажування на сайті: interns.org.ua

«ЗИМОВОЮ МОЗАІКОЮ» У ФІЛАРМОНІЇ МИЛУВАЛИСЯ СТУДЕНТИ УНІВЕРСИТЕТУ

Студенти ТНЕУ та працівники відділу гуманітарної освіти та виховання 13 лютого побували на концерті «Зимова мозаїка», який презентували з нагоди Дня всіх закоханих артисти Тернопільської обласної філармонії.

Своїми оригінальними танцювальними постановками, відшліфованою хореографічною майстерністю та різнобарв'ям костюмів глядачів дивував академічний ансамбль народного танцю «Надзбручанка». Чарівними голосами та їх гармонійним поєднанням заворожили аудиторію учасниці жіночого вокального тріо «Солов'ї Галичини». А чоловічий вокальний квартет «Акорд» дав змогу усім присутнім сповна насолодитися соковитістю багатоголосого співу. Живим звучанням народних інструментів та цікавою постановкою художніх номерів відзначився академічний ансамбль народної музики «Візерунок». У виконанні солісток цього колективу звучали пісні словенською, чеською, польською, німецькою, французькою та українською мовами.

- Загалом концерт мені дуже сподобався, - каже студентський декан факультету комп'ютерних інформаційних технологій Анастасія Брушніцька. - Вразила танці у виконанні «Надзбручанки», чіткість ліній, синхронність рухів тощо. Хороші враження залишилися у мене від «Акорду» та «Солов'їв Галичини». А ще мені припала до душі перуанська мелодія та артистичність керівника «Візерунку» Мирослава Бабчука. Прикро, що на концерт прийшло не так багато студентів, як хотілося б.

Більшості студентів, які завітали у філармонію, концерт сподобався, адже вони не лише підвищили свій загальний рівень культури, а й «відкрили» для себе щось нове – живе звучання голосів та інструментів, побачили якою має бути сценічна культура.

МАЙБУТНЄ ЗАЛЕЖИТЬ ВІД ОСВІЧЕНОСТІ Й АКТИВНОЇ ЖИТТЄВОЇ ПОЗИЦІЇ КОЖНОЇ МОЛОДОЇ ЛЮДИНИ!

Вибір професії – справа важлива. Адже це твоя майбутня робота, щоденна праця. І якою вона буде, залежить від того, правильно обереши свою стежку чи ні. Головне – бути впевненим у своїх можливостях, не зупинятися на досягнутому.

Ще навчаючись у школі, я приділяв багато уваги предметам природничо-математичного циклу, що спонукало мене до вступу в Тернопільський національний економічний університет, де професорсько-викладацький колектив щедро сіє зерна науки, щоб студенти могли накопичувати знання, дбаючи про своє майбутнє, щоби в наших душах палав чистий вогонь прогресивних змін. Докладаючи багато зусиль до навчання, громадського життя університету, маючи вагомий науковий здобуток, на четвертому курсі я заслужив право отримувати стипендію Президента України.

І тепер, навчаючись на п'ятому курсі факультету фінансів, я зрозумів, що із вибором професії не помилився. Бо у житті головне вірити у свої сили, йти твердо до омріяної мети, не боятися труднощів, працювати над своїм духовним і моральним розвитком. Адже ми – молоді громадяни України, і саме від нас, від нашої освіченості й активної життєвої позиції залежить наше майбутнє.

Хто вірить – той зробить!

**Олег Вацлавський (Ф-51),
стипендіат Президента України**

ЯКА ВОНА – СУЧАСНА МОЛОДЬ?

Неодноразово чули від батьків чи просто старших людей, що сучасне покоління не зовсім таке, яким його хотілося б бачити. Звичайно, за радянських часів формування молоді відбувалося шляхом відкритої пропаганди чи просто звичних наказів. Сьогодні ж моральна культура змушена виживати сама, а молодь інколи просто не має ні можливостей, ні бажання щось робити в цьому плані. Думки про гроші, кар'єру і бізнес переважають, культура і ввічливість відходять на другий план. Молодь сьогодні, особливо «наше» покоління, не має таких вивчених моральних принципів, думок, переконань, як мали наші батьки. У такому разі виникає війна поколінь, бунт молоді, її постійне звинувачення у чомусь... Хоча не можна стверджувати, що думки з питань моралі та культури сучасної молоді збігатимуться.

Якщо дивитися на активність молодих людей у суспільстві, то показники зовсім не вражають. Та є певні галузі, в яких сучасне покоління проявляє свої здібності. Найбільш привабливими для молоді є робота в сфері послуг, малому та середньому бізнесі, в навчальних установах. З такими показниками важко творити молоду еліту, а ще важче її утримати у моральному плані.

Такі життєві питання постають і перед студентами та випускниками Тернопільського національного економічного університету, тобто тими, хто лише робить перші кроки на шляху до самостійного дорослого життя.

Що турбує молодь сьогодні? Яке воно, сучасне покоління? Відповісти важко...

Дуже активно впливають на формування світогляду особи різні молодіжні організації. Такі організації, як Тернопільська Міська Молодіжна Громадська Організація «Файне місто», Спілка молодіжних організацій України, Спілка Української молоді, «Пласт», Український національний комітет молодіжних організацій, Українська студентська спілка, Союз Українського студентства та ін. мають високий авторитет серед молоді. На жаль, лише приблизно 30% молодого населення тернопільщини цікавляться їх діяльністю. Інші ж просто займаються «бродінням по життю» та заповненням мізкового вакууму «псевдоінформацією». До речі, великий відсоток студентства просто залишаються непоінформованими щодо діяльності та й взагалі існування подібних утворень та організацій.

Можливо, необхідно створити щось на зразок молодіжного інформаційного центру, журналу, або телеканалу, щоб активна й небайдужа молодь дізнавалася про різноманітні акції, збори, конференції, зустрічі серед молодіжних організацій і брала в них участь. Важливим кроком у підвищенні поінформованості та залучення до суспільно-громадської діяльності молодих людей стало те, що з 2013 року кожен студент Тернопільського національного економічного університету має нагоду поспілкуватися в мережі Skype з в.о. ректора та проректорами університету, отримати вичерпні відповіді на запитання, які стосуються навчального процесу, студентського життя та перспектив розвитку нашого вищого навчального закладу.

Стосунки між поколіннями, моральність і те, чим живе молодь сьогодні, в багатьох аспектах залежить і від самих молодих людей. Звісно, знайти хорошу роботу, добре заробляти, бути соціально-активним та технічноосвіченим, і при цьому мати внутрішні моральні переконання, не так уже й важко. Треба лише сильно захотіти!

**Ольга Коваль, голова СНТ,
слухачка Школи журналістики**

Арсен ВОРОБЕЦЬ:

«ЕТАЛОННИЙ ПІДРУЧНИК МІСТИТЬ ПОВНИЙ ОБ'ЄМ ІНФОРМАЦІЇ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ВІДПОВІДНИХ ДИСЦИПЛІН І ПОДАНИЙ У ПРОСТІЙ, ДОСТУПНІЙ ФОРМІ»

Знайомтесь:

Воробець Арсен – третьокурсник факультету економіки та управління Тернопільського національного економічного університету, закінчив ЗОШ № 8 міста Тернопіль; слухач Школи журналістики при газеті «Університетська думка».

- Арсене, тебе важко не помітити серед студентської молоді – і не лише через зріст баскетболіста, а й завдяки твоїм шляхетним і благородним манерам у поведінці й у спілкуванні та ще через веселий норв... Отож, зізнавайся, чим привабив тебе Тернопільський національний економічний університет?

- Спочатку я познайомився з декількома студентами із університету, це були привітні, веселі, позитивні, впевнені в собі люди, котрі справляли хороше враження; також сподобалась спеціальність «Управління персоналом та економіка праці», а можливість працювати на управлінській посаді завжди приваблювала фахівців високою винагородою за результати праці.

- Яка твоя улюблена страва?

- Улюблених чимало, а найулюбленіша все ж чорна ікра з сметаною та млинцями.

- Арсене, як гадаєш: чи може студент поєднувати успішне навчання із захопленнями?

- Якщо молода людина бачить у цьому доцільність, то, звичайно, що може. Врешті решт, усі ми маємо свободу і можливість вибору сфери діяльності.

- Хто із викладачів ТНЕУ найцікавіше, на твою думку, читає лекції чи зацікавлює на практичних заняттях?

- Виходячи з мого рівня компетенції в методиці викладання у вищих навчальних закладах я, звичайно ж, не можу собі дозволити давати оцінку викладачам. Однак хочу відмітити, що кожен із викладачів нашого університету докладає максимум зусиль у підтриманні та покращенні своїх ораторських здібностей та професійно-кваліфікаційного рівня задля забезпечення відмінного рівня знань студентів.

- Арсене, за підручником якого автора тобі найлегше вчитися і взагалі сприймати навчальний матеріал?

- За період навчання в університеті найбільш запам'ятались підручники «Регіональна економіка» за редакцією Є. П. Качана та «Менеджмент» Пітера Друкера, котрі, на мою думку, є еталонними. У них міститься повний об'єм інформації для вивчення відповідних дисциплін, поданий у простій, доступній формі.

- Які книжки, крім підручників, читаєш у вільний час?

- У вільний від вільного часу час читаю книги, які сприяють розширенню світогляду та розвитку особистості. Серед

люблених авторів Алан та Барара Піз, Дейл Карнегі, Джим Горнан та інші.

- Чи дружна ваша група?

- У моїй групі навчаються креативні, молоді, красиві дівчата та хлопці, які впевнено рухаються до власних цілей, разом святкують спільні перемоги та допомагають один одному у вирішенні питань. Тому моя група найкраща!

- Мудреці навчають, що попутний вітер дме тому у спину, хто знає, куди іде... Арсене, куди збираєшся іти у житті, про що мрієш?

- Мрію багато про що... Словом, маю 101 мрію. Усі вони записані разом з датами та фотографіями у спеціальній книзі.

- Чим цікавиться сучасна молодь?

- На мою думку, найважливішим питанням, котре турбує сучасних молодих людей Тернополя, є ситуація щодо можливостей отримання позитивного соціально-економічного ефекту від діяльності, яку вони безпосередньо здійснюють. Боб Ендрюс, один з найуспішніших підприємців та бізнес-тренерів світу, говорить, що основою всіх потреб сучасних людей є досягнення якомога вищого рівня особистості та фінансової свободи. Він наводить наступні визначення даних понять: фінансова свобода – можливість мати все, що потрібно, вона реалізовується шляхом збільшення

власних доходів, а особиста свобода – можливість насолоджуватись всім тим що дає нам фінансова свобода, це вільний час, який можна провести з рідними та близькими, можливість подорожувати. В сучасному житті перед молоддю постає вибір – яку можливість обрати, чим зайнятися? Який, із всіх можливих варіантів, в довготривалому періоді дасть можливість здійснити мрії, бути здоровим, забезпеченим, вільним, розслабленим, любимим, значущими та не змусить жертвувати жодним з цих пунктів. На сьогодні існує небагато подібних можливостей. Де знайти такі можливості? – питання, яким цікавиться сучасна молодь.

- А як жартують студенти на факультеті економіки та управління? Може, розкажемо читачам анекдот від Арсена Воробця...

- Будь ласка... Розмовляють дві студентки... Перша каже: «Знаєш, при одній думці про нього моє серце завмирає...» «І хто ж він?», - запитує друга. «Екзамен...».

- Арсене, на цій веселій темі я прощаюся з тобою... Дякую за спілкування і бажаю, щоби усі твої мрії обов'язково здійснилися.

До Арсена Воробця приглядалася
Марія Балицька,
ведуча Школи журналістики

Актуальне інтерв'ю

ФАХІВЦІ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «ЕКОНОМІКА ДОВКІЛЛЯ І ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ» ПОРЯТУЮТЬ ЕКОЛОГІЧНИЙ СТАН УКРАЇНИ

Нинішню екологічну ситуацію в Україні фахівці характеризують як кризову, що формувалася протягом тривалого періоду через нехтування об'єктивними законами розвитку і відтворення природно-ресурсного комплексу України. Відбувалися структурні деформації народного господарства, за яких перевага надавалася розвитку в Україні сировинно-видобувних, найбільш екологічно небезпечних галузей промисловості. Економіці України притаманна висока питома вага ресурсомістких та енергоємних технологій, впровадження та нарощування яких здійснювалося найбільш «дешевим» способом – без будівництва відповідних очисних споруд. Це було можливим за відсутності ефективно діючих правових, адміністративних та економічних механізмів природокористування та без урахування вимог охорони довкілля. Ці та інші чинники, зокрема низький рівень екологічної свідомості суспільства, призвели до значної деградації довкілля України, надмірного забруднення поверхневих і підземних вод, повітря і земель, нагромадження у дуже великих кількостях шкідливих, у тому числі високотоксичних, відходів виробництва. Такі процеси тривали десятиріччями і призвели до різкого погіршення стану здоров'я людей, зменшення народжуваності та збільшення смертності, а це загрожує вимиранням і біологічно-генетичною деградацією народу України.

Виятковою особливістю екологічного стану України є те, що екологічно гострі локальні ситуації поглиблюються великими регіональними кризами. Чорнобильська катастрофа з її довготривалими медико-біологічними, економічними та соціальними наслідками спричинила в Україні ситуацію, яка наближається до рівня глобальної екологічної катастрофи.

- Як можна поліпшити екологічну ситуацію в Україні? – з таким запитанням я звернулася до декана факультету аграрної економіки та менеджменту ТНЕУ, доктора технічних наук, професора Романа Гевка.

- Перед економікою Тернопільської області стоїть завдання розбудови інфраструктури охорони навколишнього середовища, покращення екологічної ситуації, розвиток сучасної туристично-рекреаційної інфраструктури та туристичних продуктів. Економічна політика може бути ефективною тільки за умови збереження довкілля і має передбачати запровадження концептуальних засад стратегії у сфері раціонального природокористування та захисту навколишнього середовища, а також їх практичну реалізацію з метою сталого еколого-економічного та соціального розвитку регіону. Серед основних завдань особливе місце посідає створення си-

стеми екологічної освіти, виховання та інформування громадськості про стан довкілля, впливи на нього з боку різних суб'єктів господарювання та заходи щодо його покращання.

Моніторинг ринку праці на підприємствах Тернопільської області показав, що існує потреба у підготовці кваліфікованих фахівців з економіки довкілля, перш за все для сфери АПК.

Зважаючи на зростаючу роль економічних факторів раціонального використання природних ресурсів і збереження довкілля у забезпеченні економічної активності області варто визнати пріоритетну потребу в підготовці магістрів за напрямом «Економіка довкілля і природних ресурсів».

- Романе Богдановичу, спеціальність «Економіка довкілля і природних ресурсів» (ОКР «магістр») здійснює підготовку фахівців у галузі раціонального природокористування та охорони навколишнього середовища?

- Так. І результати навчання, і рівень підготовки дають можливість говорити про значний позитивний ефект залучення кращої молоді до навчання в Тернопільському національному економічному університеті. Відповідна навчальна база, висококваліфіковані кадри дозволять проводити підготовку спеціалістів високого фахового рівня. Напрацьований в університеті досвід підготовки фахівців напряму підготовки «Економіка, організація і фінанси в АПК» і «Менеджмент організацій» дозволяє сформувати найбільш сприятливі умови для забезпечення високого рівня підготовки і за спеціальністю «Економіка довкілля і природних ресурсів». При цьому варто звернути увагу на прикладне спрямування заявленого напрямку з орієнтацією на специфіку підготовки фахівців, які спроможні вирішувати комплексні еколого-економічні проблеми на всіх рівнях управління: національному, регіональному та місцевому, здатні мислити глобальними категоріями і приймати рішення, які дають змогу створити умови для гармонійного поєднання інтересів людини у сфері матеріального виробництва та охорони довкілля, тобто інтегрувати аспекти охорони довкілля в усі сфери її діяльності, реалізуючи на практиці концепцію сталого розвитку.

- Чим Ви керувалися при виборі спеціальності? – таким було моє запитання до майбутнього магістра з екології Ірини Квасницької?

- Насамперед, можливість працевлаштування, адже ринок праці ще не заповнений випускниками за новою спеціальністю «Економіка довкілля і природних ресурсів», відтак зможу працювати на одному з підприємств,

№1-3 (392-394) 27 лютого 2013 р.

що використовує у своїй діяльності природні ресурси, чи у природоохоронних сферах, чи у державних органах влади, в регіональних органах управління природоохоронного середовища на обласному, міському та районному рівнях, в управліннях сільського господарства та продовольства державних органах, що займаються соціально-економічним і екологічним регулюванням діяльності об'єктів сільського господарства, промисловості та інших галузей на регіональному та загальнодержавному рівнях...

Вибір великий, лише потрібно отримати відповідні знання. А ще для мене було немаловажним те, що на цю спеціальність зараховання здійснюється на базі бакалавра чи спеціаліста за різними галузями знань: економіка і підприємництво; менеджмент і адміністрування; природничі науки; інженерія; сільське господарство і лісівництво.

- Ірино, знаю, що Ви, свого часу, навчалися в університеті Сорбонни. Чи можете порівняти систему освіти у Франції і в Україні?

- Можу сказати, що розбіжності лише у тому, що у нас велика частка, а відтак і відповідальність, лежить на плечах викладачів. А французькі студенти повинні дуже багато працювати самостійно – на результат. У Сорбонні викладачі дають основне, а студент має поглиблювати. І можна не ходити на пари, але мусиш скласти іспит, тобто мають бути належні знання, бо усі іспити письмові і не спишеш ніяк (сміється – ред.). Також цікавим було те, що майже 80 відсотків студентів поєднують навчання і роботу, відтак самостійно обирають за розкладом викладача, день, годину...

- Ірино, як у Сорбонні проходить іспит, як поводить студенти?

- На іспиті присутні не викладачі, а люди, які просто пильнують за порядком, а списування карається дуже строго, навіть виключенням з університету. Під час іспиту прізвисьце студента заклеєне... Усі працюють самостійно, і жодному студенту навіть в голову не прийде про щось запитати у сусіда... Ніхто нікому не заважає... Чого навчився – те й представ письмово. У деяких наших студентів ще нема готовності отримувати знання, заради яких вони прийшли вчитися, вони чомусь вважають, що їх хтось повинен «тягнути», вимагають до себе лояльного ставлення з боку викладача...

- Якою була Ваша французька група?

- Ну, по-перше, дуже маленькою... Але, на жаль, у них нема між студентами теплих, дружніх стосунків.

- Будь ласка, скажіть кілька слів про групу, з якою вивчаєте «Економіку довкілля і природних ресурсів» на факультеті аграрної економіки і менеджменту і про саме навчання...

- У мене хороші стосунки з одногрупниками. А ще мені подобаються заняття, які як правило дуже насичені в інформаційному плані. Не можу не згадати й викладачів, які докладають багато зусиль, щоб зробити пари цікавими. Наприклад: Пиріг Галина Ігорівна (екологічна політика) - щиро захоплена своєю роботою. До неї завжди можна звернутися за порадою чи допомогою; Пашук Ігор Євгенович (економіка землекористування) - вимогливий викладач з хорошим почуттям гумору. Запамятались його цікаві теми для індивідуальних завдань; Чорна Неля Петрівна (екологічна політика) - неймовірно енергійна, на її парах студенти ніколи не нудьгують. До того ж дуже творчо підходить до іспитів; Волошин Роман Володимирович (еколого-правові відносини) - уміє доступно подати навіть найскладніший матеріал. До того ж Роман Володимирович є надзвичайно доброзичливою людиною.

- Ірино, як французи ставляться до довкілля?

- У Франції дбайливе ставлення до навколишнього середовища проявляється в багатьох речах. Обов'язковим є сортування сміття на паперове, пластикове та все інше. Мешканці Парижу постійно заохочуються до обмеження використання власного транспорту та використання громадського. У місті запроваджена система користування велосипедами

для пересування по місту. В супермаркетах заохочують використовувати не поліетиленові пакети, а паперові, або ж такі, які можна переробити....

- І, насамкінець, Ірино, зізнайтеся: чому зацікавилися економікою довкілля?

- Якщо брати ще з дитинства, то колись я дуже хотіла бути лікарем – мріяла допомагати людям. Доля розпорядилася так, що спочатку я здобула фах педагога. Але, напевне, це було моїм життєвим покликанням – допомагати і захищати. Відтак, здобувши фах економіста-еколога, я робитиму усе можливе і неможливе заради захисту і поліпшення екологічної ситуації і в краї, і в Україні.

Думаю, що сама природа зраділа, почувши такі переконливі відповіді представниці молодого покоління, яке готове поліпшувати екологічну ситуацію в нашій державі. Відрадно, що й проведений моніторинг запровадження інноваційних еколо-гоорієнтованих технологій в Тернопільській області засвідчив про формування загалом позитивних тенденцій у сфері активізації раціонального природокористування та захисту довкілля. Словом, все з довкіллям у нас буде гаразд. А фахівці за спеціальністю «Економіка довкілля і природних ресурсів» порятують екологічний стан України

Марія БАЛІЦЬКА,
член НСЖУ

ГРАНТИ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ ВИБОРЮВАТИМУТЬ МОЛОДІ УЧЕНІ

Державний фонд фундаментальних досліджень і Державне агентство з питань науки, інновацій та інформатизації України оголошують проведення конкурсу Ф56 наукових проєктів молодих учених на зобуття грантів. До участі в конкурсі допускаються молоді вчені віком (на час подання запити): доктори наук – до 35 років, докторанти – до 33 років, кандидати наук – до 30 років. Детальніше: - <http://www.osvita.org.ua>

СТИПЕНДІАЛЬНА ПРОГРАМА ІМ. ЛЕЙНА КІРКЛАНДА

Польсько-Американський Незалежний Фонд та Польсько-Американська комісія Фулбрайт повідомляють про новий набір на вільній конкурентній основі кандидатів з України, Білорусії, Молдови, Грузії, Вірменії, Азербайджану, Казахстану та Киргизстану для участі в конкурсі на отримання стипендії ім. Л.Кіркланда на 2013/2014 навчальний рік.

Набір на навчання здійснюватиметься за спеціальностями: економіка і управління, право. Кінцевий термін подання заявок до Стипендіальної програми ім. Л.Кіркланда: 1 березня 2013 року.

Детальніше – на сайті: www.kirkland.edu.pl.

ДЕСЯТА, ЮВІЛЕЙНА, МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ ЗІБРАЛА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ В УНІВЕРСИТЕТІ

(Закінчення. Початок на 1 стор.)

Організатором цьогорічної конференції є Рада молодих вчених ТНЕУ. Співорганізаторами виступили: Російський університет дружби народів, Азербайджанський державний економічний університет, Вроцлавський економічний університет та Білоруський державний економічний університет. Для участі в конференції було подано 375 заяв з 18 країн світу.

На пленарному засіданні були присутні: в. о. ректора Тернопільського національного економічного університету, завідувач кафедри податків і фіскальної політики, доктор економічних наук, професор А. І. Крисоватий, проректор з науково-педагогічної роботи ТНЕУ (міжнародні зв'язки), доктор економічних наук, професор Б. Л. Луців, заступник голови Тернопільської обласної державної адміністрації В. В. Гецько, заступник голови Тернопільської обласної ради О. В. Боберський, начальник Управління освіти і науки Тернопільської обласної державної адміністрації І. Г. Запорожан, заступник Тернопільського міського голови Л. О. Бицюра, заступник начальника Управління освіти і науки Тернопільської обласної державної адміністрації О. Р. Ютовець.

У науковому заході також взяли участь молоді науковці, доктори та професори ТНЕУ. З вітальним словом до учасників конференції звернувся в. о. ректора університету Андрій Ігорович Крисоватий: «Я гордий з того, що науковий захід такого рівня проходить у стінах Тернопільського національного економічного університету. Умови сьогодні диктують нові виклики, ставлять перед суспільством нові загрози. Глобалізація економіки та соціальної сфери змушує шукати нові настанови думки. На основі моніторингу ситуації, що зараз існує, потрібно виробити нестандартні, креативні рішення, щоб прискорити економічне зростання. Вірю, що серед Вас – майбутні керівники наукових установ, наукових шкіл, які обґрунтують нове бачення. Адже молоде покоління і є тим генератором нових ідей, які стануть запорукою поступу у майбутньому».

Андрій Ігорович навів цитату визначного українського письменника та громадського діяча Івана Франка: «Рушійними силами суспільного прогресу є дух, наука, думка і воля». В. о. ректора запевнив, що у кожного з присутніх у залі є власний дух, власні переконання, власна наукова думка та сильна воля.

Конференція проходила в пленарному, секційному режимах та режимі круглих столів. Науковий захід працював за п'ятьма секціями, які очолювали молоді науковці ТНЕУ — доктори та кандидати наук, доценти: Секція 1 «Світова економіка в XXI столітті: трансформація геополітичних інтересів, гео економічні стратегії та проблеми наднаціонального регулювання», Секція 2 «Стратегія і тактика управління в умовах нестабільної ринкової кон'юнктури», Секція 3 «Роль фінансів в економічному зростанні: функціональна детермінованість та моделі розвитку», Секція 4 «Теорія інституціоналізму та інституційне забезпечення економічного розвитку», Секція 5 «Міжнародні стандарти та проблеми уніфікації обліку, аналізу і аудиту». Окрім того, працювали два круглі столи: «Проблеми стратегічного вибору України: погляд молоді» та «Перспективи участі України в міжнародних інтеграційних процесах».

За результатами роботи конференції передбачається напруження конкретних практичних рекомендацій, які будуть використані при підготовці пропозицій та аналітичних записок для відповідних профільних комітетів Верховної Ради України, Президента України, Кабінету Міністрів України, місцевих органів державної виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.

СТВОРЕНО ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Четвертого лютого 2013 року у газеті «Освіта України» опубліковано повідомлення про оголошення Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України конкурсу на зайняття посади ректора Тернопільського національного економічного університету.

У конкурсі можуть брати участь громадяни України, які вільно володіють українською мовою, мають вчене звання професора, науковий ступінь доктора або кандидата наук і стаж науково-педагогічної діяльності не менш ніж десять років.

У Тернопільському національному економічному університеті створено організаційний комітет з підготовки і проведення виборів ректора, перше засідання якого відбулось 6 лютого 2013 року.

Головою організаційного комітету призначено кандидата фізико-математичних наук, доцента, проректора з науково-педагогічної роботи (навчальний процес) Шинкарича Микола Івановича.

На засіданні комітету були обговорені питання щодо забезпечення відкритості, прозорості, демократичності проведення виборів та організації технічного супроводу.

Відділ інформації та зв'язків з громадськістю

СТИПЕНДІЯ ІМЕНІ С. І. ЮРІЯ

Нещодавно на засіданні Вченої ради університету було прийнято рішення про заснування персональної стипендії імені доктора економічних наук, професора С. І. Юрія.

Важко переоцінити науковий доробок академіка Сергія Ілліча та його внесок у розвиток економічної науки. Стипендія імені С. І. Юрія буде спрямована на підтримку обдарованої студентської молоді, стимулюватиме до наукових пошуків та розвитку у професійній сфері.

Сергій Ілліч пройшов шлях від студента до ректора університету, став автором близько 200 наукових праць, у тому числі 12 монографій, 8 навчальних посібників, 5 підручників, керівником і розробником 10 наукових тем державного значення. У науці досліджував проблеми фінансів у ринкових відносинах на мікротамакrorівнях і проблеми міжнародних валютно-фінансових відносин. З 2008 року працював завідувачем кафедри міжнародних фінансів Україно-німецького економічного факультету. Був керівником і розробником наукових тем «Розробка основних напрямів стратегії і тактики управління фінансами», «Реформування фінансового механізму вищої освіти», «Фінансова політика в стратегії соціально-економічного розвитку України», головою спеціалізованої вченої ради із захисту докторських та кандидатських дисертацій.

Хочемо зауважити, що кращі студенти ТНЕУ отримують персональну стипендію ректора університету та стипендію імені В. Вихруща.

Віriamo, що життєвий та професійний шлях Сергія Ілліча Юрія стане прикладом для студентів університету, які хочуть досягнути успіху і реалізувати свої мрії.

НАРКОМАНІЯ – ДОРОГА В БЕЗОДНЮ... І ДЕСЯТЬ ПРИЧИН НЕ ПРОБУВАТИ НАРКОТИКИ!

Юність-молодість... Неповторний період у людському житті, коли хочеться все знати-пізнати-відчути – і на дотик, і на смак... Інколи й не встигне оглянутися молода людина, а вже ота надмірна цікавість привела її на край чи, ще гірше, - кинула у прірву, на саме дно, вибратися з якого вдається не усім і не назавжди...

Таким непоправним лихом для суспільства є явище наркоманії.

Про наркотики, їх види та наслідки вживання, про причини, стадії і фактори наркотичної залежності, а також про кримінальну відповідальність за зберігання і розповсюдження наркотиків розповіли студентам Тернопільського національного економічного університету оперуповноважений сектору по боротьбі з незаконним обігом наркотиків Тернопільського міського УМВС України в Тернопільській області, лейтенант міліції Андрій Іванович Яциків.

Міліціонер – з метою формування у молоді здорового способу життя та заради усвідомлення шкідливості вживання наркотиків – навіть статистичні дані про кількість затриманих осіб за вчинення злочинів, пов'язаних із незаконним обігом наркотиків, а також про кількість наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів, котрі вилучили правоохоронці за 2012 рік у м. Тернополі.

Після доповіді «Профілактика та шляхи подолання, розповсюдження наркоманії серед молоді» студенти університету переглянули відеофільм «10 причин не пробувати наркотики», а також ознайомились із книжковою виставкою «Наркоманія – дорога в безодню», яку підготували працівники бібліотеки ТНЕУ.

Описля були підведені підсумки університетського конкурсу відеороликів до Всесвітнього дня боротьби зі СНІДом «Нашу долю визначає наш вибір». Відтак голова журі, викладач кафедр педагогічних та психологічних дисциплін нашого університету Лариса Йосипівна Цетнар вручила переможцям дипломи адміністрації ТНЕУ та подарунки від первинної профспілкової організації студентів.

Називаємо переможців поіменно: Олеся Білецька (студентка факультету обліку та аудиту) і Юрій Буркуш (студент факультету економіки та управління) розділили між собою третє місце; на другий сходинці - робота студента факультету фінансів Григорія Дем'янишина, а перше місце здобув відеоролик студента юридичного факультету Володимира Кусмарцева.

Студентів схвилювало почуте від міліціонера і побачене у відеофільмі... Мені здалося, що молоді люди, задумавшись над своїм життям, значно посерйознішали і неначе нараз подорослішали, зрозумівши, що кожен сам є ковалем свого щастя.

Марія Баліцька

СТУДЕНТИ ТНЕУ ОПАНУВАЛИ АВТОМАТИЗОВАНУ БАНКІВСЬКУ СИСТЕМУ Б2

Звідусіль

**«ГАРМОНІЯ»
вчила студентів психологічних
прийомів вирішення конфліктних
ситуацій**

Протягом січня 2013 року студенти IV курсу факультету банківського бізнесу під час проведення тренінгів мали можливість оволодіти навиками роботи з автоматизованою банківською системою Б2 (АБС Б2), яку використовують більше 70 банківських установ України. АБС Б2 має прогресивну, продуктоорієнтовану архітектуру, робота автоматизована з максимальною кількістю банківських продуктів.

Використання прикладного програмного забезпечення АБС Б2 дозволило студентам опанувати на практиці банківські бізнес-процеси, які адаптовані до сучасного стану ринку банківських продуктів. Зокрема, в процесі тренінгу студенти вирішували практичні завдання щодо відкриття банківських рахунків в АБС Б2, програмного супроводження залучення депозитів, здійснення кредитних операцій тощо.

Крім того, для студентів IV курсу факультету банківського бізнесу було проведено тренінг керуючим центрального відділення «Приватбанку» у м. Тернополі Фрайнд Людмило Михайлівною. В ході тренінгу було розглянуто особливості роботи банківського працівника з клієнтами банку та основні вимоги до написання резюме і проходження співбесіди в банку.

Л. М. Фрайнд залучила студентів до активного обговорення престижності професії банкіра, перспектив на майбутнє, а також проаналізувала ситуацію, що склалася на банківському ринку України. Окрім цього, було ознайомлено студентів із системою самообслуговування «Приват 24» та усіма її перевагами, якими може скористатися кожний клієнт Приватбанку, що значно зекономить його час для здійснення різноманітних платежів.

Л. М. Фрайнд також визначила основні риси, які повинні бути притаманні кожному банкіру для ефективної та злагоженої роботи у колективі та з клієнтами. Було наголошено на високій ролі самоосвіти у підготовці висококваліфікованого працівника, зосереджено нашу увагу на необхідності вивчення різного роду ділових книг, участі у різноманітних тренінгах, що стане запорукою формування високих особистих й професійних якостей студентів – майбутніх кандидатів на роботу в банківській сфері.

**СЕКРЕТ УСПІХУ КОМПАНІЇ «ВІКНАР'OFF» –
ЦЕ ПРОФЕСІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ТА ЯКІСНА
ПРОДУКЦІЯ!**

Секрет успіху Тернопільського виробника металопластикових конструкцій «Вікнар'Off» спробували розгадати студенти груп МЗЕД-42 та МЗЕД-41 під час тренінгу на підприємстві, що відбувся 25 січня з ініціативи викладача кафедри менеджменту Нагари Марини Борисівни. Студенти залюбки відгукнулися на пропозицію ознайомитись з практикою менеджменту на підприємстві, проаналізувати особливості здійснення ЗЕД, виявити переваги та недоліки системи управління персоналом в компанії «Вікнар'Off».

Гідом екскурсії став Швайка Володимир Дмитрович, який розказав студентам про технологію виготовлення металопластикових конструкцій та продемонстрував сучасне обладнання. Студенти, в свою чергу, були приємно вражені високою культурою виробництва та широким асортиментом продукції, що виготовляється на підприємстві.

Варто зазначити, що на сьогоднішній день «Вікнар'Off» є одним із найбільш сучасних та успішних виробників металопластикових конструкцій в Україні. Це компанія, основним принципом діяльності якої є виготовлення продукції, що відповідає європейським стандартам, в поєднанні з високим рівнем сервісу. На заводі встановлено найновіше обладнання. А сам технологічний процес побудований із урахуванням останніх технологій енергозбереження, охорони здоров'я та навколишнього середовища.

Студенти були раді, що на власні очі побачили, як саме створюються різні металопластикові «шедеври»: вікна, балконні двері, вхідні двері, балконні скління, у тому числі конструкції складної конфігурації, дізналися багато цікавих фактів з розвитку та становлення компанії. Молоді люди були вдячні за змогу поринути у доброзичливу атмосферу, яку подарували працівники «Вікнар'Off».

Приємним та корисним результатом знайомства з компанією «Вікнар'Off» стала угода про співпрацю з кафедрою менеджменту ТНЕУ, домовленість про проходження студентами виробничої практики з можливим працевлаштуванням.

Юлія Кавецька, ст. групи МЗЕД-42

В рамках роботи психологічного клубу «Гармонія», 19 лютого відбулася зустріч студентів факультету банківського бізнесу ТНЕУ із кандидатом психологічних наук ТНПУ ім. Володимира Гнатюка Іриною Михайлівною Чорною, яка представила «Психологічні прийоми вирішення конфліктних ситуацій».

- Чому люди розмовляють однією мовою і не можуть порозумітися? – спочатку запитала студентів Ірина Михайлівна, а відтак пояснила, як саме зароджується конфлікт: усе починається зі слова «неправда». Саме неправда є першим моментом зародження конфліктних ситуацій. Для їх вирішення існує багато прийомів.

- Якщо вам не подобається хід розмови вашого співрозмовника, ви можете прийняти сторону ігнорування, тобто зайняти нейтральну позицію, і цим заспокоїти агресора, - зазначила Ірина Михайлівна. - Наведення багатьох аргументів, які засвідчують вашу правоту – це ще один дієвий спосіб для припинення неприязні. Якщо ці методи не допомагають вам розв'язати проблему, потрібно чітко виробити тактику власної поведінки, котра дозволить із найменшими втратами для вас залагодити ситуацію.

Також Ірина Михайлівна пояснила причини виникнення конфліктних ситуацій. Головна зав'язка суперечки полягає у тому, щоб затвердити свою кандидатуру лідера у компанії, принижуючи інших, зробити себе головним, щоб від твого слова вирішувалось багато питань.

Щоб закріпити отримані знання на практиці, Ірина Михайлівна запропонувала студентам пройти тест, котрий показав, яку позицію займає кожен із присутніх у вирішенні конфлікту.

Дякуємо за важливі підказки Чорній Ірині Михайлівні, а методистам відділу гуманітарної освіти та виховання Альоні Георгіївні Авакян та Михайлу Михайловичу Марківу - за організацію цікавої зустрічі.

Богдан Архитко, УНФЕМ,
учасник студентського прес-клубу
«Акценти» відділу гуманітарної освіти
та виховання ТНЕУ

Гість редакції

КОМЕНДАНТ ІЗ ХАРАКТЕРОМ РОМАНТИКА

Знайомтеся:

Олег Євгенович Бзовський – комендант корпусу №6 факультету банківського бізнесу Тернопільського національного економічного університету

Народився у селі Чернихівці Збараського району на Тернопіллі.

Закінчив Тернопільський державний (нині – Національний) педагогічний університет імені Володимира Гнатюка за спеціальністю інженер-педагог.

З дитинства захоплюється спортом, а футбол став постійним супутником життя. Любов до футболу принесла і визнання, і нагороди, серед яких Кубок чемпіонату області, медалі, дипломи і грамоти, які яскраво доповнюють дизайн домашнього гніздечка.

– Олеже Євгеновичу, як сприймає дружина ваше хобі?

– Розуміюче... Звісно, свого часу їй довелося нелегко, адже були і двотижневі збори, і виїзди на змагання за кордон — зокрема, до Болгарії... Вдома бував рідко, а відтак і виховання сина, й уся домашня робота лежала на тендітних плечах моєї Уляни.

Це те, що стосується футболу.

Я також люблю рибалити, збирати гриби, мандрувати — словом, постійно перебуваю у русі. Але оці захоплення уже розділяють зі мною і дружина, і син.

Особливо, коли виїжджаємо на кілька днів у Карпати — там і природою милуємося, і білі гриби збираємо, і ягоди розмаїті...

– Людині із характером романтика, мабуть, нелегко бути комендантом корпусу...

– Я романтик. Але за покликанням я – інженер. І моя робота вимагає, щоби усе було на належному рівні:

і навчальні аудиторії, і студентська їдальня, і спортзал, й оздоровчий комплекс, і тенісний зал... Я люблю свою роботу, і мій романтичний характер лише допомагає в роботі, особливо працює фантазій й уява, коли потрібно щось підмонтувати чи підправити.

Водночас мушу сказати, що усі мої романтичні задуми не були би втіленими у життя без постійної вагомій підтримки керівництва Університету.

– Звідки черпаете інформацію про реалії життя?

– Останнім часом з інтернету — швидко, зручно, оперативно.

– Ваша улюблена страва.

– Як справжній українець, люблю борщ. Ну, а який борщ без вареників... А хіба можна обійтися без голубців... І взагалі у їжі я зовсім не вибагливий...

– Про що мріє Олег Євгенович Бзовський?

– У спорті – про перемоги. У роботі – є чимало ідей щодо поліпшення умов навчання студентів факультету банківського бізнесу; оновлення робочих місць працівників ФББ; видозмінення дизайну довкола навчального корпусу, за який відповідаю особисто.

– Хто був вашим наставником у спорті?

– Я змалку грав у футбол – як самоучка... А коли навчався у восьмому класі, до школи прийшов учитель фізкультури Валерій Олексійович Дорошенко, який і був моїм першим наставником у спорті, дав мені професійні підказки...

– Олеже Євгеновичу, Ви працювали в різних організаціях, але саме спорт привів Вас до ТНЕУ...

– У 2005 році я почав займатися у спортивному клубі «Банкір» факультету банківського бізнесу, де спочатку грав футбол, згодом – в настільний теніс...

Далі – була першість Тернополя серед ветеранів футболу, де наша команда здобула перемогу.

Опісля – участь у першості області серед працівників освіти IV рівня акредитації та в спартакіаді серед факультетів Тернопільського національного економічного університету по футзалу.

– Хто є членами спортивного клубу?

– Викладачі факультетів і працівники університету, які ведуть здоровий спосіб життя.

– Олеже Євгеновичу, Ви зізналися, що любите мандрувати... Скажіть, будь ласка, куди найдаліше закидала Вас доля?

– Двічі побував у Лондоні. Великобританія вразила мене кількістю парків, спортивних майданчиків, своєю архітектурою, чистотою, там є багато пам'яток культури...

– Якби Ви були мером, що би, із побаченого у світі, запровадили у Тернополі?

– Ні, мером я не хочу бути. Але як пересічний тернополянин, патріот

№1-3 (392-394) 27 лютого 2013 р.

свого міста, хочу, щоби не забувалися вільні місця, а будувалися спортивні майданчики і площадки для дітей, а довкола щоби було більше озеленення...

– Які найкращі місця відвідали в Україні?

– Кам'янець-Подільська фортеця неабутня, час від часу змають мене шацькі озера, ваблять хвилі Чорного моря, щороку кличуть до себе гори Карпати... А загалом, вся Україна – прекрасна, але наймальовничіше – все ж наше Тернопілля.

– Олеже Євгеновичу, що є дуже потрібним для Вашої душі?

– Моя душа відпочиває, коли збираємося усією родиною – це незабутні і неповторні миті: лине українська народна пісня чи лунає колядка, особливо тішуся, коли звучать голоси наших матерів.

– Дякую за розмову. Нехай тепло родинного кола зігриває Вас і береже.

Розмовляла
Марія Баліцька

Коротко ВСЕУКРАЇНЬСЬКА СТУДЕНТСЬКА ОЛІМПІАДА З ДИСЦИПЛІНИ «ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ» ВИЗНАЧИЛА ПЕРЕМОЖЦІВ

13 лютого 2013 року у ТНЕУ відбувся I етап Всеукраїнської студентської олімпіади з дисципліни «Економічна теорія», який організувала і провела кафедра економічної теорії. В олімпіаді взяли участь студенти II-III курсів різних факультетів – фінансів (В. Войцешин – ст. гр. ФМО-22; М. Гушніт – ст. гр. ФО-21; Х. Хома – ст. гр. ФО-22), міжнародного бізнесу та менеджменту (К. Вакуленко – ст. гр. МЕЄЕ-21; І. Логін, М. Домарецька – ст. гр. МЗЕД-21), комп'ютерних та інформаційних технологій (З. Ковенська, О. Ковальчук – ст. гр. ЕК-21), Україно-Нідерландського факультету економіки та менеджменту (М. Владика – ст. гр. МУН-31) та аграрної економіки і менеджменту (Ю. Рекрут – ст. гр. ОАПВ-31).

Упродовж двох годин студенти розв'язували тести та задачі з економічної теорії, макро- та мікроекономіки різних рівнів складності.

Журі у складі завідувача кафедри економічної теорії, д.е.н., професора В.В. Козюка (голова журі), доцентів кафедри О.П. Шиманської, О.І. Заклекти, старшого викладача А.К. Поди визначили переможців олімпіади. Отже, I місце виборів Рекрут Юрій – ст. гр. ОАПВ-31 (керівник – доц. О.І. Заклекта); II місце – Вакуленко Катерина – ст. гр. МЕЄЕ-21 (керівники – ст. викладач А.К. Поди, доц. Л.А. Родіонова); III місце – Войцешин Василь – ст. гр. ФМО-22 (керівники – доцент Л.А. Родіонова, Т.І. Вергелес).

Коллектив кафедри економічної теорії вітає переможців, висловлює подяку усім учасникам олімпіади та бажає подальших творчих успіхів, наукових пошуків і нових перемог!

Кафедра економічної теорії

«МЕЛОДІЇ КОХАННЯ» У СТУДЕНТСЬКИХ СЕРЦЯХ

У переддень свята всіх закоханих - 12 лютого - в університетській світлиці відбувся конкурс читання світової інтимної лірики українською мовою «Мелодії кохання», учасниками якого були 8 читців із 8 факультетів. Журі у складі завідувача сектору культурно-масової роботи Бориса Салабчука (голова), методиста цього ж сектору Мирослави Бурик та перекладача відділу інформації та зв'язків з громадськістю ТНЕУ Ольги Федорович оцінювало майстерність виконання, сценічну культуру; відповідність костюма, тексту та музичного оформлення.

Перше місце виборила студентка факультету фінансів Іванна Герман за вірші «Балада про прокурений вагон» (О. Кочетков) та «А ти понурий став та обважнілий» (А. Ахматова). Два других місця розділили студентка факультету економіки та управління Олександра Струмчинська та студентка Україно-нідерландського факультету економіки та менеджменту Марія Владика. Третє місце – у студентки Україно-німецького економічного факультету Олени Сосульської.

Переможці конкурсу отримали дипломи та подарунки, а інші читці – грамоти адміністрації ТНЕУ за участь.

Відділ гуманітарної освіти
та виховання - організатори заходу

ВІДБУДЕТЬСЯ ПЕРШІСТЬ ТНЕУ З ФУТЗАЛУ СЕРЕД ПРОФЕСОРСЬКО-ВИКЛАДАЦЬКОГО КОЛЕКТИВУ ТА АДМІНІСТРАТИВНО-ДОПОМІЖНОГО ПЕРСОНАЛУ

Шановні працівники ТНЕУ, запрошуємо Вас взяти участь у змаганнях з футзалу, що відбудуться 27-28 лютого 2013 року за адресою: спортзал ФББ, вул. Чехова, 8.

АНДРІЙ КРИСОВАТИЙ:

«КАР'ЄРА МОЛОДОЇ ЛЮДИНИ ПОЧИНАЄТЬСЯ З НАВЧАННЯ І УСВІДОМЛЕННЯ СВОЄЇ МІСІЇ В ЖИТТІ»

Тернопіль – місто молодих... Яскравим свідченням цьому є студентська молодь, що активно заявляє про себе у навчанні, науці, культурі, спорті та в громадському житті міста і краю.

У Тернопільському національному економічному університеті сотні студентів, здобуваючи вищу освіту, роблять перші кроки в молоду науку. Для частини з них це є формою самовираження і самовдосконалення, а для декого – стає долею стежиною, як, наприклад, для в.о. ректора університету Андрія Крисоватого, який пройшов шлях від студента до такої високої посади, яку у вищому навчальному закладі України IV рівня акредитації має право обіймати доктор економічних наук, професор.

Андрій Ігорович належить до рідкісної категорії особистостей, які не лише самі підіймаються щаблями кар'єрного зростання, а й через конкретні справи ведуть за собою учнів і послідовників. Однією із вагомих справ науковця є заснування ним (не за директивною керівництва вищого навчального закладу, а за ініціативою молодих науковців) у січні 1997 року Ради молодих вчених – молодіжної організації, яка досі об'єднує аспірантів та молодих викладачів університету, координує наукові дослідження на засадах добровільної участі та спільності інтересів наукового спрямування.

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України всіляко заохочує та підтримує молодіжні ініціативи, а відтак вищі навчальні заклади звітують Міністерству про основні результати наукової, науково-технічної, інноваційної діяльності та у сфері трансферу технологій.

Відрядно, що Тернопільському національному економічному університету є про що звітувати перед Міністерством, адже результативність та ефективність науково-практичних конференцій всеукраїнського і міжнародного рівня, круглих столів та симпозіумів говорять самі за себе, а до молодіжних креативних рекомендацій прислухаються практики в органах місцевого самоврядування, у Кабінеті Міністрів України, й у парламенті держави.

- Андрію Ігоровичу, зізнайтеся, будь ласка, чи могли Ви сімнадцять років тому, гуртуючи довкола себе молодих науковців, передбачити такий широкий шлях своєму дітищу?

- Пророком себе не вважаю, але коли народжується добра справа, - вона повинна жити. І як батьки бажають своїм дітям щасливої долі, широкого шляху, попутного вітру, так і мені в душі хотілося, звичайно, щоби моя справа жила і процвітала...

- На сьогодні молоді науковці України та зарубіжжя мріють бути учасниками науково-практичних конференцій, які проводить Рада молодих вчених нашого університету.

- Уже ні для кого не є таємницею, що досвід функціонування молодіжних наукових організацій Тернопільського національного економічного університету є об'єктом вивчення на загальнодержавному й регіональному рівнях, тобто наш університет став осередком формування інноваційних ідей щодо організації наукової діяльності молодих вчених і студентів, науково-методичним центром молоді регіону. Рада молодих вчених Тернопільського

№1-3 (392-394) 27 лютого 2013 р.

національного економічного університету стала невід'ємним і дієвим учасником реалізації програми наукових досліджень, суб'єктом забезпечення високого іміджу університету, осередком зростання майбутніх докторів наук.

- Азапорукою її успішного функціонування є, зокрема, всебічна підтримка з боку керівництва університету.

- Мудреці кажуть, що хто не годує своєї армії, - годуватиме чужу. І в науці так само... Адже без нових ідей, молодіжних ініціатив, без притоку свіжих ідей наука тупцюватиме на місці.

- Андрію Ігоровичу, я так розумію, що і ректорат і вчена рада університету зважатимуть на інтереси молоді, тобто створюватимуться умови для розкриття і втілення творчого потенціалу молодих науковців ТНЕУ.

- Я переконаний, що молоді уми підвищать конкурентоспроможність регіону в Україні, держави у світі. Наші молоді вчені — це сьогоднішня та майбутня університету. Підтримка їх ідей, задумів, починань — це наш пріоритет.

- У Тернопільському національному економічному університеті навчається тисячі юнаків і дівчат, із яких лише частина пробують себе у науці. Андрію Ігоровичу, яка децисія уваги припадає студентам, які мають на меті лише здобуття конкретного фаху?

- Молодіжна політика нашого університету спрямована на духовний, культурний, фізичний розвиток особистості кожної молодої людини, яка довірила своє майбуття Тернопільському національному економічному університетові. Відтак юнаки і юнки, при бажанні, мають можливість самовиразитися і самовдосконалитися, повірити у власні сили і згодом зайняти гідну нішу в суспільстві.

- Андрію Ігоровичу, особисто я переконана, що наша молодь — прекрасна, і з часом молоді люди зрозуміють, що мусять бути активними учасниками творення свого щасливого майбуття, але почати вони повинні із...

- Так як наша молодь – студенти, то почати повинні із навчання, тобто із усвідомлення того, заради чого вони прийшли до вищого навчального закладу. І в думуючої, креативної молоді уже під час навчання має проявлятися інтерес до кар'єри в органах влади, тобто до державної служби, принаймні, у тих, хто навчається за державним замовленням. Сучасна молодь має докладати зусилля до активного поліпшення навколишнього світу і свого життя; не ставати емігрантами, а вірити у перспективу розвитку рідної країни.

**Розмову вела Марія Баліцька
головний редактор газети ТНЕУ
«Університетська думка»**

Спорт

ХТО ПОЛЮБИВ СПОРТ, - ЗДОЛАЄ УСІ ЖИТТЄВІ ВИПРОБУВАННЯ!

У січні і в лютому приємні новини надходили до нашого університету із м. Обертіллах (Австрія), де проходив юніорський Чемпіонат світу з біатлону, на якому у складі української команди виступала третьокурсниця факультету міжнародного бізнесу і менеджменту Тернопільського національного економічного університету Анастасія Меркушина.

Ця юна, тендітна і по-дитячому наївна дівчина під час змагань так уміє зібрати в кулак усю силу волі і, застосувавши прагнення до перемоги, - перемагати. І у тому, що тридцять першого січня жіноча збірна України здобула срібні нагороди в естафеті 3хб км., є неабияка заслуга нашої студентки.

Анастасія скромна... Вона, якщо і розповідає про хід змагань чи саму перемогу, ачи про певні випробування, без яких у великому спорті не обходиться, - завжди асоціює себе з командою.

А це вже заслуга її тренера – старшого викладача кафедри спорту, майстра спорту міжнародного класу Ірини Володимирівни Меркушиної, яка змалечку скеровувала доньку на колективну відповідальність. Водночас мама навчила Анастасію не розчинитися у гурті і зберегти свою індивідуальність, власну особистісність.

- Ірино Володимирівно, мабуть, не легко бути водночас у двох ракурсах: мами і тренера?

- Звісно, нелегко... А хіба перемоги бувають легкими? Спортсмен повинен бути весь час у формі, багато тренуватися, якщо він хоче досягнути вершину успіху. Праця спортсмена дуже важка. Але, хто полюбив спорт, долає усі труднощі. Під час тренувань усі спортсменки, фактично, стають моїми дітьми, але від того ще більше зростає вимогливість до них.

- Отже, Ви – мама із серцем тренера.

- Особисто мені це дуже подобається, - доповнює нашу розмову Анастасія, яка підійшла до нас після складеного іспиту. – Ірина Володимирівна не робить різниці між спортсменками і нікому не робить скидок, то як же вона може потурати у чомусь мені? А якби так і трапилося, то як би я потім дивилася в очі членам нашої команди?

- І все ж, на юніорському Чемпіонаті світу з біатлону, що проходив в Австрії, напевне, була мить, коли ти була змушена думати лише про себе...

- Була така мить... І це допомогло мені в індивідуальній гонці на 15 кілометрів серед дівчат завоювати бронзову медаль.

- Анастасіє, бачу, що ти з кожним роком розквітаєш і розквітаєш...

Переконана, що й твої ровесники це помітили...

- У мене нема часу виділяти когось – весь час збори, тренування, від'їзди, приїзди, змагання... Багато часу забирає навчання, яке потрібно неадолюжувати... Але коли маю можливість спілкуватися із друзями,

то веселимося усі разом – ходимо на прогулянки, дискотеки, мандруємо...

- Анастасіє, читачі «Університетської думки» радіють твоїм спортивним досягненням і бажують тобі упевнених перемог і ще вищого сходження на п'єдесталі Слави!

Марія Баліцька

ТНЕУ ЗДОБУВ ПЕРЕМОГУ В СПОРТИВНИХ СТУДЕНТСЬКИХ ІГРАХ УКРАЇНИ СЕРЕД ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ III-IV РІВНЯ АКРЕДИТАЦІЇ

(Закінчення. Початок на 1 стор.)

Раді повідомити, що Тернопільський національний економічний університет здобув низку перемог. За підсумками 2012 року вищий навчальний заклад нагороджений Комітетом з фізичного виховання та спорту МОНМС України:

- За перше місце в номінації Всеукраїнського огляду-конкурсу на кращий стан фізичного виховання та спорту у вищих навчальних закладах України за 2011-2012 навчальний рік;
- За перше місце по IV категорії у загальнокомандному заліку III Спортивних ігор України серед вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації;
- За перше місце по IV категорії у Першому Всеукраїнському студентському фестивалі з ігрових видів спорту;
- За перше місце по IV категорії у Чемпіонатах III Спортивних ігор України серед вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації;
- За третє місце в абсолютному заліку Чемпіонатів III Спортивних ігор України серед вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації;
- За третє місце в абсолютній першості

III Спортивних ігор України серед вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації.

Нагороди з рук першого заступника міністра освіти і науки, молоді та спорту України Сулими Євгена Миколайовича та голови Комітету з фізичного виховання та спорту України Баженкова Євгена Володимировича отримав в.о. ректора Тернопільського національного економічного університету Андрій Ігорович Крисоватий.

Щиро вітаємо усю спортивну університетську родину та бажаємо наснаги, віри у власні сили і нових упевнених перемог!

Відділ інформації та зв'язків з громадськістю

СТУДЕНТКА ТНЕУ - ОЛІМПІЙСЬКА НАДІЯ ТЕРНОПІЛЬЩИНИ!

Четвертого лютого 2013 року відбулась зустріч в.о. ректора Тернопільського національного економічного університету А. І. Крисоватого, завідувача кафедри спорту ТНЕУ Р. С. Цикваса з чемпіонкою світу серед юнаків та дівчат з біатлону, майстром спорту України, студенткою ТНЕУ Анастасією Меркушиною та її тренером – старшим викладачем кафедри спорту, майстром спорту міжнародного класу Іриною Володимирівною Меркушиною.

Андрій Ігорович побажав Анастасії та її тренеру Ірині Володимирівні міцного здоров'я, спортивного запалу, віри у власні сили та вагомих досягнень на світовій спортивній арені й наголосив, що ТНЕУ завжди підтримуватиме своїх студентів та вболіватиме за них.

Поки номер готувався до друку...

У Брашові (Румунія) в межах XI Європейського юнацького олімпійського зимового фестивалю завершилися спринтерські перегони біатлоністок.

Збірна команда учнівської молоді України, яка під егідою Комітету з фізичного виховання та спорту Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України та Національного олімпійського комітету України захищала честь держави на XI зимовому Європейському юнацькому олімпійському фестивалі, виборола першість у командній естафеті, а у спринтерській

біатлонській гонці на 6 км студентка ФМБМ ТНЕУ Анастасія Меркушина здобула бронзову нагороду (див. фото - з інтернету). Незважаючи на один промах у стійці, українка змогла зібратись і прийти на фініш третьою. Інші біатлоністки посіли наступні місця: Анастасія Ничипоренко (Чернігівська обл.) 8 місце, Сніжана Тісєєва (Чернігівська обл.) 19 місце, Яна Пустовалова (Сумська обл.) 30 місце.

Уся велика університетська родина щиро вітає Анастасію і бажає їй спортивного запалу, сильної волі та нових перемог!

У виставковій залі...

РОМАНТИКА ЮНОСТІ «НА ВІДСТАНІ ФОКУСУ»...

Майбутнє України належить молодим, перспективним, гармонійним особистостям, світосприйняття яких формується у стінах Тернопільського національного економічного університету

А починається усе із поваги в.о. ректора університету Андрія Крисоватого до студентської молоді, для якої й створюються умови для самореалізації і самовираження.

Андрій Ігорович, відкриваючи фотовиставку молодого, талановитого, перспективного фотографа, активного учасника і багаторазового переможця університетських відео- та фотоконкурсів, третьокурсника юридичного факультету ТНЕУ Володимира Кусмарцева, з гордістю говорив про те, що саме у стінах Тернопільського національного економічного університету навчається і розвивається така неординарна особистість і побажав винуватцю заходу, щоби поруч із ним завжди була творча муза. Про навчання і творчість свого підопічного говорив декан юридичного факультету Володимир Возний. Виступаючи пообіцяли і надалі підтримувати студентів у їхніх захопленнях та допомагати в розвитку талантів.

Гості, які завітали на фотовиставку, не лише переглядали світлини, а й милувалися танцем учасників театру танцю «Експресія», слухали пісенну композицію від учасниці народного художнього театру пісні «Для тебе» Трини Новомлинської та заслуховувалися авторськими піснями Андрія Буракова під акомпанемент Євгена Мельниченка (творчість зазначених студентів представлена на 18 стор.).

- Оглянувши фотовиставку (див. фото на 24 стор.), я поцікавилася у Володимира Кусмарцева, чи не втомлюється він шукати незвичайне у звичайному?

- 60 світлин – це маленька частинка від кількох тисяч спійманих миттєвостей життя. Мені цікаво відображати власне бачення довкілля, фокусувати увагу на яскравих моментах, підкреслювати вишуканість і граційність своїх моделей.

- Володимире, скажи, будь ласка, чи були у тебе виставки раніше, і що тебе більше притягує у роботі: індустріальні пейзажі, магія природи чи ексклюзивна макрозйомка?

- Це моя перша виставка... І я дуже вдячний усім, хто мені допомагав у її відкритті. Розумієте, коли я готувався до виставки, розвішував фотографії, то навіть не хвилювався, бо не думав, що це буде настільки феєрично. Коли фотографую, то намагаюся вихопити щось особливе... І тут, на фотовиставці, представлене, частково, те, що мене притягує: портрети, пейзажі, декілька репортажних фото і навіть зафіксовані випадкові миттєвості життя.

- Володимире, а який твій улюблений предмет і хто з викладачів найцікавіше подає навчальний матеріал?

- Чесно кажучи, я ще не виділив для себе якусь одну галузь права, яка би мені найбільше імпонувала. Хоча у поточному семестрі, мабуть, з'явиться улюблений предмет – інтелектуальна власність. Для мене як для фотографа знання про те, як захистити свої творіння – безцінні.

- Про що мріє Володимир Кусмарцев: як майбутній юрист і як фотограф?

- У першу чергу я мрію про своє власне помешкання, стабільність і достаток. І чи зможу досягти цього як юрист, чи як фотограф – питання часу й обставин, які життя розставить у четвертому вимірі нашого існування.

- Кого чи що тобі цікавіше фотографувати?

- Особисто я для себе не виділив чогось чи когось, що би було цікавіше ловити фотоапаратом...

Скоріше, я докладаю максимум зусиль, щоби навчитися однаково цікаво бачити і передавати все – людей, тварин, природу...

- Що побажаєш нинішнім першокурсникам юридичного факультету зокрема й усім студентам Тернопільського національного економічного університету взагалі?

- Хочу побажати терпіння, адже життя, як і навчання, – річ не одномоментна; везіння, адже деколи мало що залежить саме від тебе; масу щасливих, радісних, незабутніх моментів, міцного здоров'я – ця зима показала мені його справжню цінність остаточно, а також реалізовувати себе у всіх сферах життя.

Ось такі вони – наші творчі студенти, для яких у ТНЕУ створені всі умови для самореалізації і самовираження.

Із фотомаестро спілкувалася
Марія Баліцька

БІБЛІЯ НАВЧАЄ ПРИМНОЖУВАТИ СВОЇ ТАЛАНТИ...

Кожну людину Бог наділив талантом, але, на жаль, не всі його розкривають у повній мірі. Часто обдаровані молоді люди бояться, радше соромляться представляти широкому загалу свої творчі роботи: вірші, картини, світлини, бо вважають їх надто особистими...

Володимир Кусмарцев є прикладом не лише сміливої людини, яка наважилася представити себе публіці, але й прикладом самоорганізованої особистості, адже для того, щоби зробити фотовиставку, необхідно проявити терпіння і докласти максимум зусиль.

Вважаю, що творчі студенти повинні брати з нього приклад і не таїти у собі талант, а робити усе для того, щоби він знайшов своїх поціновувачів. Я впевнена, що на кожне твір мистецтва знайдеться свій шанувальник. Відтак, підбадьорена

сміливістю Володимира, - пропоную свій вірш:

«ВАЛЕНТИНКА» ДЛЯ НАЙКРАЩОГО ДРУГА

*Моя любов крилом сягала неба
І пташкою до вирію пливла...
Мені здавалось: іншого й не треба,
Лиш дотик твого ніжного тепла.*

*Твоє тепло – неначе дощ в пустелі,
Немовби літній вітер у гаю...
Воно горить, але не обпікає
Надспраглу душу молоду мою.*

*Не могу я без тебе уявити
Життя своє... А решта все – пусте.
Так хочу лиш заради тебе жити
І зберігати почуття святе.*

*Вікторія Бестанчук,
студентка Україно-німецького
економічного факультету
міжнародних фінансів*

ВІЙСЬКОВО-ПАТРІОТИЧНИМ ДУХОМ НАПОВНИЛАСЯ НАША СТУДЕНТСЬКА МОЛОДЬ

Напередодні Дня вшанування учасників бойових дій на території інших держав, який в Україні відзначають 15 лютого, військово-патріотичну акцію для студентів нашого університету організували і провели військовослужбовці-артилеристи разом із представниками Тернопільської обласної організації ветеранів-учасників миротворчих операцій (голова – О.С. Кіндрат) і Студентський військово-патріотичний та Історичний клуби ТНЕУ (керівники – доц. А.В. Грицьків та доц. М.А. Сивирин). Під час заходу студенти ознайомилися з умовами проживання та харчування військовослужбовців, військовою технікою та зброєю, що належать до підрозділів Збройних Сил України. Вони також відвідали музей Бойової слави військової частини, послушали про миротворчі місії з уст самих учасників миротворчих операцій. Військовослужбовці провели для студентів екскурсію основними об'єктами військової частини, розповіли про умови та переваги контрактної служби у Збройних Силах України.

НАЙУСПІШНІШІ ВИПУСКНИКИ ШКОЛИ ПОЛЬСЬКОГО ТА ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРАВА ОТРИМАЛИ СТИПЕНДІЇ НА НАВЧАННЯ В ЯГЕЛЛОНСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Школа польського та європейського права ТНЕУ, Координаційний центр шкіл іноземних прав Ягеллонського університету, Стипендіальний фонд українських програм факультету права та адміністрації Ягеллонського університету (м. Краків, Польща) вітають студентів ТНЕУ, випускників Школи - Лідію Климків (юридичний факультет), Ганну Стахиру (юридичний факультет) та Богдану Курило (факультет міжнародного бізнесу та менеджменту) з отриманням стипендії Міністерства науки та вищої освіти Польщі на семестрове наукове стажування в Ягеллонському університеті (м.Краків), бажують натхнення, успіхів та подальших здобутків у професійному становленні, незабутніх вражень та емоцій від чарівного Кракова.

ШІСТНАДЦЯТЬ ЮНАКІВ ТА ДІВЧАТ З ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ СТАЛИ СТУДЕНТАМИ УКРАЇНСЬКОЇ БУХГАЛТЕРСЬКОЇ ШКОЛИ

Двадцять четвертого січня в Тернополі відкрилася Українська Бухгалтерська Школа, що була створена за ініціативи «Мрія Агрохолдингу». Урочисте відкриття відбулося в Тернопільському національному економічному університеті. Завдяки новому проєкту студенти 4-5 курсів вищих навчальних закладів України напрямку бухгалтерський облік і аудит матимуть можливість стати професіоналами у бухгалтерській справі та будувати кар'єру в кращих українських компаніях. Навчання у Бухгалтерській школі триватимуть впродовж 4-х місяців, студентів забезпечать безкоштовним проживанням та харчуванням. Окрім посиленого вивчення теоретичних основ бухгалтерської справи, студенти здобуватимуть практичні навички в Бухгалтерській Службі Департаменту обліку та звітності «Мрія Агрохолдингу». До викладання залучені кваліфіковані співробітники агрохолдингу, кращі практики та теоретики у галузі бухгалтерського обліку, бухгалтері та аудиторі.

І ТЕОРІЯ, І ПРАКТИКА...

У четвер 24 січня 2013 року в рамках тренінгу для групи МУН-41 відбулась поїздка на Микулинецьку пивоварню «Бровар» (ТОВ «Микулинецький Бровар»). Метою екскурсії було ознайомитись з процесом виробництва для того, щоб на певному прикладі побачити та зрозуміти, як теоретичні знання втілюються на практиці.

РОМАНТИЧНЕ СВЯТО

Кафедра іноземних мов та студенти Тернопільського національного економічного університету провели у четвер, 14 лютого 2013 року, ENGLISH ROMANTIC PARTY. Студенти на святі розповідали історії пісень з репертуару музичних груп Бітлз або Квін англійською мовою; робили власний переклад вибраної пісні українською мовою; виписували слова та вирази англійською - для запам'ятовування; представляли відеоряд пісні з англійським текстом. В такий спосіб організатори поділи про подвійне задоволення від заходу – тут у студентів була і мовна практика, і романтичне свято.

Творчість наших читачів

Андрій БУРАКОВ:**«МОЯ МУЗИКА - ЦЕ СУМІШ ЖИВОЇ МУЗИКИ І ДУШЕВНИХ ТЕКСТІВ...»**

Ще зі школи Андрія цікавила акторська майстерність, квін та музика:

- Не можу уявити жодного дня без музики. Перший вірш написав ще у далекому 8 класі, На тому і закінчив. Продовжив писати вже в університеті – як завжди, цьому сприяли стосунки з дівчатами, розставання, кохання, зітхання... Завжди цікавився таким музичним стилем як реп, тому і почав все більше втягуватися в хіп хоп культуру. Перший трек написав восени 2012 року, записаний він був уже тоді влітку і

називається «Актор без ролі». відтоді плідно працюю над творчістю, На даний час маю EP Альбом «Andrew Zenk - Актор без ролі», куди входить 5 треків. А взагалі я уже записав 10 треків. Зараз працюю над наступним міні-альбомом, який вийде весною, а також створюю кліп на трек Актор без ролі. Уже є частина написаного матеріалу. Невдовзі час вийде ще кілька спільних треків з реперами із Володимир-Волинського та Тернополя. На даний час беру участь в інтернет батлі «Фізика хіп хопу».

Свою музику я би описав так, це суміш живої музики та душевних текстів.

АКТОР БЕЗ РОЛІ

*ну ось і все, кінець цієї історії
один маршрут, та зупинки в
різному морі
один автобус, та різні у нас місця
я вже сходжу, а тобі їхати до кінця*

*я вже не тут, я вже десь там, один
серед сірої маси, злився в дим
загубився, серед цих награних сцен
і я актор, без ролі, просто закінчую
день*

*завтра буде новий,
та нічим не кращий
фото нагадають, як звали щастя
як воно сміється, чим дихає
і знову дим забирає все своє...*

*та важливо що б, знаєш,
ти відчувала
щастя не річ, його не буває мало
його не втримаєш, і не відпустиш
все просто його заслужити мусиш*

*а ти заслужила, я це знаю
мабуть не разом, ми фінал зіграєм
надіюсь спогади, зігріють наші рани
і ми зашиємо те, що було порване*

*та вже не тут і вже не зараз
не в цьому фільмі ми зустрінемо
старість
не в цьому сюжеті, ми будемо разом
і наша свічка вже давно загасла*

*а все могло бути, по-іншому
один маршрут, зупинка, і я стою
холодний ранок, сонця ще немає
і ти мене за руку не відпускаєш*

*та це лиш мрії, просто банальний
текст
мною видуманий, а в голові протест
проти цього всього, проти цих слів
візьми квіти...жаль,
раніш не подарив*

*та знаєш, я не хочу цього закінчення
хочу продовження, бо це буду не я
якщо відпущу тебе, я ж кохаю
і не пробачу себе, не треба мені раю*

*бо мій рай це ти, твоя усмішка
твоє лице яке мені ночами сниться
твій ніжний голос, твої гарні очі
без яких би не було оцих рядочків*

*не було цих сцен, цих сюжетів
і свою роль актор знайде в цьому
куплеті
розпочне свій день, краще ніж
сьогодні
і сірий дим пропаде у цій безодні*

Андрій Бураков – третьокурсник факультету комп'ютерних інформаційних технологій THEU

**НЕ СПОДІВАВСЯ,
ЩО МОЇМ
ЗАХОПЛЕННЯМ
БУДЕ МУЗИКА...**

Мій творчий шлях розпочався ще при вступі в музичну школу. Але тоді я не сподівався, що музика буде моїм основним захопленням. Закінчив 7 років класу «фортепіано», 3 роки класу «тромбон». Далі все складалось дуже несподівано. Перший музичний гурт, перші пісні, виступи. На даний момент співпрацюю з 4 гуртами, один з яких «Називний відмінок», добре володію клавішами, гітарою та барабанами. Тривалий час формую сольні роботи.

Женя Мельниченко,
ФКІТ, ПЗАС-21, THEU

«ОЧІ СКОЧЕМ»

*передсвідчитись, що ти засинаєш
прокидатись в тебе в кімнаті
заражений, божевільним поглядом
вертаюся повторно у ліжко
сховуюся від буденних турбот
так солодко в обіймах засну*

*очі скочем, гарні пісні
плеєр сідає, я слухатиму музику в
твоїх словах
що я хочу, бачитись лиш єдину
реальність
кидає з кута до кута, виміри то-
плю у снах*

*заспокою, та не відвертайся
100 годин до повторної зустрічі
випадало так мало їх
це сяйво зірками навмисно
в'язали подій намисто
пам'ятаю кожен крок*

ДИВАКУВАТА ДУША...

Я тону в тобі, як тонуть в безодні.

Я іду на дно,
я опускаюся все нижче і нижче.
Моє тіло покидає реальність.
Моя душа губиться серед
мрій і бажань.

Я іду туди, де живу тільки я.
Не в мене однієї дивакувата душа.

Я живу в іншому вимірі
в іншому світі.

В світі ідей, в світі наукового
прогресу.

Де немає місця деградації людей
і регресу.

Мар'яна Гардецька, студентка THEU

«КНЯГИНЯ ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ» І «ПЕРША ЛЕДІ. МІСІЯ ДОБРОЇ ВОЛІ» НАВЧАЄТЬСЯ У НАШОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

П'ятикурсниця Україно-нідерландського факультету економіки та менеджменту ТНЕУ Вікторія Титор перемогла на конкурсах «Княгиня Західної України» (перша віце-княгиня), який проходив 6 жовтня у Чернівцях, та «Перша леді» (Одеса), де дівчину номінували титулом «Перша леді. Місія доброї волі».

- Вікторіє, тобі дуже пасує корона... Чи важко було її вибороти?

- Згідно з умовами конкурсу, «Першій леді доброї волі», як і головній переможниці конкурсу, також вручають корону... Взагалі, у конкурсі «Перша леді» взяли участь 15 дівчат зі всієї України. Спочатку я увійшла в десятку півфіналісток, потім – у п'ятірку фіналісток. Під час фіналу журі задавали нам різні запитання. Мене запитали, як я ставлюся до благодійності і чи має займатися нею перша леді?.

- Читачі «Університетської думки» також хочуть знати, до яких благодійних справ ти була причетна?

- Я не раз займалася різноманітними благодійними проектами. Приміром, у Тернополі до Дня міста моделі та учасниці конкурсів краси готували борщ у парку і продавали його. Виручені кошти пішли на побудову дитячого майданчика... А відтепер як «Перша леді. Місія доброї волі» я братиму участь у різноманітних благодійних проектах, на які мене запрошуватимуть.

- Дуже похвально, що ти береш участь у місії доброї волі... Але давай згадаємо про корону... Скажи, будь ласка, їй дали тобі назавжди?

- Ні, уже наступного року я передаватиму корону наступній переможниці у цій же номінації.

- Вікторіє, а що це за інтригуючі розмови про книгу рекордів України?

- О, це дуже серйозно і надто відповідально... Справа у тому, що у Чернівцях саме проходив парад наречених, і ми (конкурсантки) разом із його учасниками танцювали один танець. Усіх наречених було кілька сотень... Наш танець, який ми вивчали чотири дні, поставив чернівецький хореограф Іван Величко. Ми пишаємося тим, що таки встановили рекорд із наймасовішого

танцю у весільних сукнях. Таким чином, саме завдяки конкурсу «Княгиня Західної України» я потрапила до книги рекордів України.

- Вікторіє, чи брала ти раніше участь у конкурсах краси?

- Так, я неодноразово брала участь у конкурсах краси таких як: «Перша леді», «Панна Тернополя», «Інтерміс», «Міс Атмосфера України», «Принцеса України», «Княгиня України», де здобувала призові місця.

- Що найбільш запам'яталося тобі в недавніх конкурсах?

- Коли ми виходили на сцену у довгих чорних сукнях, а на очах у нас були мережані пов'язки, які ми пізніше зняли. Згодом кожна із конкурсанток зняла свою пов'язку. Згодом ми дефілювали у купальниках, дизайнерських сукнях... Загалом ми виходили на сцену чотири рази, і щоразу це було незабутньо.

Із красунею спілкувалася
Марія Баліцька

Власними руками

НАЙКРАЩИЙ ПОДАРУНОК ТОЙ, ЩО ЗРОБЛЕНИЙ СВОЇМИ РУКАМИ І В ЯКОМУ ЗБЕРІГАЄТЬСЯ ЧАСТИНКА ЛЮБЛЯЧОГО СЕРЦЯ...

Звісно, хтось скаже: «Дорогий не подарунок, а увага...».

Погоджуюсь на всі 100!

Але, повертаючись до теми нашої розповіді, продовжу: увага буває різна. Однак навіть малесенький дарунок, зроблений своїми руками, добрим спомином зігріватиме, як тепла пам'ять, як ніжна увага...

А як відкриваються люди, представляючи колегам, друзям, знайомим світ власних захоплень...

На жаль, інколи ми не знаємо, чим живе людина, з якою судилося разом працювати; не кажучи вже про вроджені чи набуті таланти.

На юридичному факультеті Тернопільського національного економічного університету цьогоріч було дуже оригінальне Стрітєння – працівники і студенти організували виставку мистецьких творів, виготовлених власними руками.

Барвистість, політ думки, розмаїті захоплення вражали своєю самобутністю і неповторністю...

- Третій рік я займаюся виготовленням свічок, - розповідає завідувач навчально-методичного кабінету **Юлія Паскевич**. - У 2010 році відчула, що дуже хочу творити отаку неповторну красу своїми руками. Неповторну в буквальному розумінні слова, адже вироби відрізняються між собою. Усе залежить від настрою – і тематика, і колір, і аромат... Декупаж роблю із серветок: витинаю із них візерунки, а тоді – прикладаю до свічки, де він через розтоплений віск втягується у виріб, відтак відтворюю візерунок масляними фарбами і... робота готова. А тоді – роздаровую і отримую величезне задоволення від подарованих друзям свіч власного виробництва.

- Я колись вишивала нитками, а тепер уже третій рік вишиваю бісером, - зізнається інженер I категорії **Ірина Марценюк**. - Вишиванок маю дуже багато. Улюблена тематика - східна: вишиваю розквітлу сакуру, стрімкі гори, розмаїтих драконів, фенікса... Мистецтва вишивання бісером навчаю свою донечку Даринку.

- А мені подобається народжувати вироби з бісеру, - підхоплює розмову інженер I категорії деканату **Ольга Кузик**. - Пізно увечері, коли вляжуться спати мої трійко діточок, я можу займатися улюбленою справою. Найперші вироби я роздарувала... Зараз виготовляю гердани, кольє чи намиста або для себе чи членів моєї родини, або в подарунок. Один виріб

забирає у мене приблизно тиждень часу, але мені здається, що у кожную бісеринку я вкладаю також частинку свого серця.

- Вишиванка ніби переносить мене в інший вимір – бо коли я вишиваю, то думаю про того, кому вона призначена, а ще про візерунок, ниточки і їх відтінки... Словом, вишивання мене повністю захоплює, навіть заповнює, - розкриває свої таємниці методист навчально-методичного кабінету **Тетяна Новошацька**. - Вишивкою захоплююся з раннього дитинства – спочатку я допомагала мамі розшивати квіти (вона їх дуже любить), а вже сама відтворюю у вишиванці більше класичні візерунки... Також мені подобається творити мережки, техніки якої я навчилася у школі, в дуже хорошій вчительки Надії Іванівни, яка вела у нас групу продовженого дня.

- Вишиваю з дитинства, - зізнається викладач кафедри цивільного права і процесу **Ольга Палій**. - Спочатку це були ясічки, доріжки, серветки, блузки, рушники чи просто картини... А зараз відчула у душі велику потребу вишивати ікони – тобто картини на духовну тематику. Вишиваю завжди з молитвою... Інколи задумуюся над суетою життя, а вишиванка уже не хоче таких моїх думок, - тому й ниточка то розірветься, то вузликом зав'яжеться... Вишиванка хоче абсолютної уваги і

терпеливості, наприклад, ікону «Ісус і самарянка» я вишивала майже пів року. Зате тепер тішуся результатом своєї праці.

- А я люблю малювати натюрморти, пейзажі, квіти, - привідкриває завісу своєї таїни першокурсниця юридичного факультету **Лідія Калаур** (гр..ПР-12). - Малюю змалечку. Дуже вдячна своїй мамі, яка буквально за руку завела мене до Школи мистецтв, де я опанувала і техніку, і майстерність. Відтак найкращу свою роботу «Маки» я подарувала дорогій мамі. Картини пишу здебільшого аквареллю... Крім малювання, мені також подобається грати у виставах, тому я із великим задоволенням беру участь у «Студентській Лірі».

- Сьогодні не просто свято Стрітєння, - каже **заступник декана ЮФ Людмила Труфанова**. - Приурочивши до такої світлої днини наш захід, ми побачили, що у нашому колективі працюють надзвичайно обдаровані особистості, які наважилися привідкрити завісу свого внутрішнього світу, що є добрим прикладом для студентів. Це має велике і виховне, і культурологічне значення. Думаю, що ми і надалі будемо проводити такі заходи, заохочуючи до участі і працівників, і студентів нашого юридичного факультету.

На святі побувала
Марія Баліцька (фото авторки)

РІДНА МОВА – ДЖЕРЕЛО НАЦІОНАЛЬНОЇ ДУХОВНОСТІ!

*Нам в Україні всім судилось жити,
В краю, де кожна квітка голос має!
Тож українська мова хай звучить,
на цілім світі хай вона лунає!*

Тематичний вечір до Міжнародного дня рідної мови «Мову рідну величимо!» відбувся 21 лютого 2013р. у виставковій залі ТНЕУ. Святкову програму пісню «Розкажи про Україну» розпочав вокальний ансамбль «Галичанка» та ансамбль бандуристок «Калинове намисто».

Впродовж свята з імпровізованої сцени лунали яскраві, сповнені милозвучності пісенні композиції у виконанні солісток народного театру пісні «Для тебе» Тетяни Шарган, Тетяни Гриник, Ірини Новомлинської, солісток ансамблю «Краплинки» Роксолани Залізняк, Елеонори Атаманчук. Чистоту рідної мови у своїх піснях також дарували Тетяна Івасенко, Ірина Клименко, Лариса Цетнар.

Слово – найтоніший доторк до серця. Любити рідну мову, плекати і пропагувати її закликали у поетичних рядках читці Іванна Герман та Марія Владика. Чудовим доповненням до програми стала тематична літературна виставка «Рідна мова – джерело національної духовності», підготовлена працівниками бібліотеки університету.

Провели свято методисти відділу гуманітарної освіти та виховання ТНЕУ Юрій Дзюла і Оксана Балуцька.

Традиції, звичаї, обряди українського народу

ГІСТЬ У ХАТУ – БОГ У ХАТУ

Традиції, звичаї, обряди українського народу від кандидата історичних наук, доцента кафедри документознавства, інформаційної діяльності та українознавства Надії Білик

У побуті поняття «традиція», «звичай», «обряд» вживають як синоніми. Тоді як за значенням ці слова різняться. Традиція – це зорієнтовані на певний ідеал вірування, спосіб мислення, норми поведінки, що передаються від покоління до покоління. Відданість національним традиціям викликає в людини почуття захищеності та душевного спокою. Звичай – це «конкретизація традиції»; побудована на усталених морально-етичних нормах стереотипна форма поведінки, що регулює буденну сферу життєдіяльності особи. Коли кажуть «діяти за звичаєм», мають на увазі жити за «законом предків». Виділяють різдвяний, великодній та ін. цикли звичаїв.

Обряди (ритуали) – сукупність визначених традицією умовних дій, спрямованих на оформлення певних подій у житті людини (колективу), а також відзначення певних пір року (наприклад, весілля, хрещення, купальські обряди, ін..

У побуті українців виділяють традицію гостинності, з якою пов'язаний комплекс вірувань та обрядів. Образ гостя постає в різних іпостасях: 1) як посланець у вигляді язичницького чи християнського божества (кажуть: «Гість у хату – Бог у хату»); 2) як подорожній, односельчанин, член родини; 3) як небіжчик («зібратися в гості» – означало померти). Гість був вісником доброго чи недоброго; вважали, якщо відвідувач людина щаслива, то і в хаті буде багатство, вдача, здоров'я. До незнайомих казали: «Щоб прихід твій був добрим». Це вітання – формула заклання від недобрих намірів.

Українська оселя була завжди відкрита для гостей. Проте були заборони: не ходили в гості під час польових робіт і в будні. Дітей, зазвичай, залишали вдома. Приводом для гостей були великі свята: Різдво, Великдень, весілля, хрестини. Обов'язково сходилися на похорони й поминки. У «звичайну» неділю приходили лише родичі.

У гості йшли з подарунками – окремим хліба та горілкою. Поширеним було правило запросити гостей «зайти до хати», «переступити поріг» (за порогом, згідно вірувань, жили душі предків). Гість мусив присісти, інакше в цій хаті «старо-

стам не сидіти». До XIX ст. існував звичай мити ноги гостеві.

Здавна існував звичай пригостання гостей. На столі завжди були хліб і сіль. Вважалося, що хто скуштує їх, дістане Господнє благословення й ніколи не посміє скривдити того, хто частує. Обов'язковий компонент – трапеза. Гостей садили на почесні місця (на покутті). Господарі прислужували: господиня – жінкам, господар – чоловікам, постійно припрошуючи до їжі. Сигналом до закінчення трапези було внесення хліба із сіллю. Словами «Спасибі за хліб, за сіль, за кашу і милість вашу» гості дякували господарям за гостинність.

Різдвяні звичаї – найдавніші в українців. Святкування починали на Святвечір (25 грудня за ст. ст., 6 січня за н. ст.). Вранці господар запалював «новий вогонь», добуваючи його з 12 полін. Хату, раніше прибрану, святково прикрашали. На столі клали сіно, прикриваючи його білою скатертиною. На кутах столу обов'язково лежали часник, які захищав від хвороб і нечисті. На покутті мав бути горщик із кутею – священною стравою.

Усі родичі повинні були зібратися вдома, в цей день заборонялися будь-які сварки. Ввечері діти чекали, коли з'явиться на небі «перша зірка». Господар йшов до хліва за необмолоченим снопом жита, ячменю чи вівса (який називали «дідух») й приносив його до хати, ставив на покутті. При цьому він тричі хрестився до образів, тричі звертався до родини зі словами «Христом рождається». В окремих регіонах Галичини «дідуха» клали під стіл. Водночас, господар брав від господині тарілку, куди набирив усіх різдвяних страв й ніс її до хліва, частував їжею худобу.

Коли подавали кутю на стіл, вся родина збиралася до молитви. Першу ложку куті кидали до стелі, щоб «бджоли добре роїлися». На столі повинно було бути 12 головних пісних страв. Серед них: кутя, голубці, вареники з капустою, пісний борщ з вушками, пиріжки зі сливами, смажена риба, узвар, боби, горох, гриби, овочі, – тобто всі плоди городу й саду. Кожен повинен був спробувати всі страви.

Після вечері набирали із кожної страви по три ложки й залишали цю їжу, з наготовленими ложками, для душ померлих родичів, які, за переказами, прилітали на свята додому. Водночас, діти несли вечерю до хрещених, які їх обдаровували подарунками.

Під час свят три дні ходили колядники, які співали господарям колядки (наприклад, «Нова радість стала», «Бог предвічний народився», ін.). Традицією був вертеп, де розігрували біблійні сценки про народження Ісуса Христа, серед обов'язкових персонажів дійства були цар, ангел, чорт, жид, ін. Господарі обдаровували колядників грошима та солодощами.

В ніч із 13 на 14 січня (за н. ст.), на Старий новий рік, святкували Маланки. Це свято для молоді: парубки (гарні на вроду) перевдягалися в жіночий одяг, обов'язковим атрибутом були прикраси, дівочий вінок – і ставали Маланками. Разом із музикантами вони відвідували кожну дівчину в селі, з якою мали потанцювати. На знак подяки батьки пригостили хлопців солодощами й грошима. Якщо якусь дівчину забували привітати, то це була велика образа. Хлопець «маланкував», доки не одружився.

(Далі буде)

29 січня Україна вшановує пам'ять героїв Крут

«НАЙБІЛЬША ЛЮБОВ - ЖИТТЯ ПОКЛАСТИ ЗА ДРУЗІВ»

Національно-визвольна боротьба українського народу 1917-1921 років увбрала в себе велику кількість героїчних і водночас трагічних сторінок. Особливо часто акцентують увагу на крутянських подіях.

Коли після розпаду Російської імперії на її уламках розпочалося творення національних держав цей процес охопив і українські землі. Проте прагнення українців до самовизначення наштовхнулося на експансіоніські плани сусідніх держав, зокрема новоутвореної більшовицької Росії. Як наслідок розпочалася війна. Один з ударів більшовики спрямували на Київ. Український уряд робив ставку на мирне співіснування з сусідами, тому проводив політику демобілізації власних військових частин. Внаслідок цього беззахисні війська для захисту столиці фактично не залишилися. Тому на залізничній станції Крути, що під селищем Крути та поблизу села Памятне, за 130 кілометрів на північний схід від Києва, 4-тисячний (за іншими даними більше 6 тисяч) більшовицької армії Михайла Муравйова протистояли загони курсантів Першої Юнацької Військової школи ім. Богдана Хмельницького, київських студентів з Першої сотні студентського допоміжного куреня Січових Стрільців та бійців Вільного козацтва, що загалом нараховували близько шести сотень вояків під керівництвом сотника Аверкія Гончаренка, кадрового військового, учасника Першої світової війни.

Бій з багаторазовопереважаючим ворогом, при обмеженій кількості боєприпасів тривав понад 5 годин і завершився організованим відходом українських частин, що опинилися перед загрозю оточення. Попри це їм вдалося затримати наступ радянських військ на Київ (відступаючи було розібрано частину залізничного полотна), що дозволило придушити більшовицьке повстання в Києві та вчасно евакуювати державні установи. Навколо даних про втрати з обох сторін досі точаться суперечки, проте поширеною є думка, що українські загони втратили біля 300 осіб вбитими, пораненими та полоненими.

Десятиріччями історія бою або замовчувалася, або обростала міфами і вигадками, як у закордонній, так і у вітчизняній історіографії. Проте, незважаючи на це, крутянський чин став символом патріотизму і жертвності у боротьбі за незалежну Україну.

На державному рівні вшановувати пам'ять героїв Крут почали тільки 2004 року. За рік перед цим, у січні 2003-го Леонід Кучма підписав розпорядження «Про вшанування пам'яті героїв Крут». У багатьох містах України почали встановлювати пам'ятні знаки, в школах проводи-

ти вечори, присвячені цим подіям. У 2006 році на місці бою встановлено пам'ятник (стилізована копія однієї з колон головного корпусу Київського університету ім. Т. Шевченка, як данина студентам, які брали участь в бою), а відзначення роковин бою під Крутами перетворилося на масштабну подію. З нагоди 80-х роковин бою монетним двором було випущено в обіг пам'ятну гривню. На початку 2012 року на місці дерев'яного хреста на Аскольдовій могилі було встановлено пам'ятник крутянцям: виготовлений із каменя «козацький хрест», у центрі якого висічений тризуб, під яким промовиста і символічна цитата із святого Євангелія - «Найбільша любов - життя покласти за друзів».

Віталій Михайлиця,
директор музею ТНЕУ

ПАМ'ЯТНІ ДАТИ ТНЕУ

Січень

1 - На базі Тернопільського факультету Київського інституту народного господарства (ТФ КІНГ) створено Тернопільський фінансово-економічний інститут (1971); засновано Вінницьку філію ТНЕУ (з 20 червня 2000 року - Вінницький інститут економіки) (1995);

створено навчально-консультаційний центр в місті Форос (АР Крим) (1995).

5 - В ТФЕІ створено три перші факультети: фінансово-економічний, обліково-економічний, вечірньої і заочної форм навчання (1971);

створено кафедру економічного аналізу (1971).

8 - Створено архів ТНЕУ (1971).

9 - Створено кафедру англійської мови для зовнішньоекономічної діяльності (1992).

26 - Відкрито нове приміщення Центру Європейських і міжнародних студій (2001).

Лютий

1 - Створено інститут менеджменту в будівельному бізнесі (з 1 вересня 2005 року - факультет економіки і менеджменту інвестицій) (1996)

12 - Наказом ректора викладання всіх предметів у вузі переведено на українську мову (1996)

15 - Створено Кримський навчально-консультаційний центр (1995)

19 - Створено Київський навчально-консультаційний центр (2001)

25 - Створено юридичний факультет (1998)

ВШАНУВАЛИ ГЕРОІВ КРУТ

Творчі колективи ТНЕУ - тріо «Гармонія» у складі Орести Мочули, Лідії Грондовської та Мирослави Бурик і гурт «Називний відмінок» (солістка Оксана Балудька) 29 січня виступили в Українському домі «Перемога» на вечорі пам'яті з нагоди 95-річчя бою під Крутами «День слави і печалі».

Крути - це символ героїзму та відданості нашого юнацтва і символ національної трагедії. Подвиг українських юнаків під Крутами, що своєю кров'ю окропили святу землю в боротьбі за волю України, навічно залишиться в історії, як символ національної честі. Пам'ять про них, як і та велична слава, за яку вони боролися, - невмируща.

УКРАЇНСЬКИЙ ВЕРТЕП НА НОВИЙ ЛАД

До Тернопільського національного економічного університету одинадцятого січня 2013 року завітав Різдвяний вертеп, героями якого стали: Економіка, Спокуса, Бізнесмен, Ангели, Українець та Українка.

Артисти, серед яких завідувач підготовчого відділення для іноземних громадян ТНЕУ Гумен Олег - (роль Бізнесмена); аспірантка кафедри обліку у виробничій сфері ТНЕУ Дерій Марія - (роль Економіки); студентка УНФЕМ ТНЕУ Юрчак Христина - (роль Спокуси); студентка групи ФУМм - 51 ТНЕУ Мельник Ольга - (роль Ангела); студент групи ЕППс-51 ТНЕУ Бойко Віталій - (роль Ангела), - привітали професорсько-викладацький колектив Університету із Різдвяними та Новорічними святами і представили власну цікаву інтерпретацію українського вертепу.

«ХТО БАГАТО ДРУЗІВ МАЄ, ТОЙ УСАКЕ ЗЛО ЗДОЛАЄ!»

- такий лейтмотив казки-мюзиклу «Таємниця чарівної скриньки», який 12 січня 2013 р. творчі колективи ТНЕУ показали для юних тернополян у Палаці культури «Березиль» ім. Леся Курбаса, де проходили благодійні театралізовані вистави для дітей в рамках проекту «Ялинка міського голови»

Глядачам перехоплювало дух від багатства та розмаїття декорацій, оригінальних та вишуканих костюмів, яскравих спецефектів, повчального й змістовного казкового сюжету. Вражали й красиві танцювальні композиції у виконанні зразкового ансамблю танцю «Рожева пантера» народної студії сучасної хореографії «Т.А.Н.Г.о» (художній керівник Любов Борисяк) та пісні, які виконували учасники народного театру пісні «Для тебе» - ельфи та колядники (ансамблі «Краплинки» і «Краплиночки» (художній керівник Алла Бінцаровська) та ансамбль «Галичанка» (художній керівник Мирослава Бурик)).

Юні глядачі мали чудову нагоду зустрітися із улюбленими героями із відомих мультфільмів та казок - принцесою Мерідою (Ірина Кушнір), феями Вінкс (Ірина Новомлинська, Наталія Цар, Тетяна Шарган, Тетяна Гриник), Русалонькою Аріель (Христина Афінець), Блискавкою Маквіном. Крім того, діткам дуже сподобалася Княжна Доброслава (Оксана Балудька), Мудрий Ворон (Борис Салабчук) із Королівства Захмарного Світу і Царівна Медуза (Лілія-Марія Крисовата) із Королівства Підводного Світу. Зіспувати новорічне свято хотів Князь Лихослав (Юрій Дзюла), якому допомагав «спецзагін Лиходійників» (студія сучасної хореографії «Т.А.Н.Г.о»). Серед традиційних героїв зимової казки - Дідусь Мороз (Сергій Лещук), Снігуронька (Ірина Голуб), колядники (ансамблі «Краплиночки» та «Галичанка») та Коляда (Надія Дерев'яна).

Маленькі тернополяни під час казки мандрували трьома Королівствами - Темного Лісу, Захмарного та Підводного Світів разом із відважними дівчатками Оксанкою (Роксолана Залізник) та Улянкою (Анастасія Джуровська) та Сніговичками (Владислав Васильків, Вадим Шухман), які поринули у вир незвичайних пригод, щоб знайти чарівну скриньку, яку вкирав Князь Лихослав, і повернути її Дідусеві Морозу. Врешті, як і годиться, казка закінчилася щасливо - добро перемогло зло: Князь Лихослав та Лиходійники розкалялись у своїх поганих вчинках і разом з усіма зустріли Новий рік та Різдво.

«РОЖЕВА ПАНТЕРА» - ВОЛОДАР ГРАН-ПРІ!

Десятого листопада у фіналі телевізійного конкурсу «Крок до зірок», який відбувся у м. Київ, зразковий ансамбль танцю «Рожева пантера» Тернопільського національного економічного університету (художній керівник Л. Борисяк) став володарем Гран-прі.

-Вперше тернопільський колектив виборів перемогу у конкурсі такого рівня, - каже художній керівник Любов Борисяк. - Після нашого виступу журі сказало багато приємних слів та компліментів на нашу адресу, а голова журі Михайло Поплавський зазначив, що колектив є незалежним переможцем.

До кожного туру, а до їх було два, «Рожева пантера» готувала нові танцювальні композиції.

У фіналі конкурсу колектив представив танець «Чорна перлина», особливістю якого є те, що він поставлений у стилі джаз-модерн, у якому здебільшого працюють дорослі танцюристи.

В танці є багато складних акробатичних підтримок, використовується цікавий реквізит.

До речі, цей номер був поставлений у казці-мюзиклі «Таємниця чарівної скриньки», яку показав малятам і дорослим творчий колектив ТНЕУ до новорічно-рідзвяних свят, а фінал телеконкурсу транслювався на Першому Національному у телеверсії.

-Хочу подякувати адміністрації університету за підтримку колективу, - каже Любов Борисяк. - Також окреме спасибі репетиторам - Тимофію Шевілі, Аллі Кречко, Марії Піговської, Наталії Комаринській.

Особлива подяка - перукарю-візажисту Оксані Новосад, яка супроводжувала колектив у всіх наших поїздках, і модельєру-дизайнеру костюмів Ярославу Гродському.

Іванна Чайковська,
студентка факультету фінансів

ВІТАЄМО ЮВІЛЯРІВ УНІВЕРСИТЕТУ

У січні-лютому свій ювілейний день народження святкують професор кафедри фінансів суб'єктів господарювання і страхування Людмила Михайлівна Алексєєнко; прибиральниця гуртожитку №2 Стефанія Павлівна Павловська, доцент кафедри аграрного менеджменту і права Саак Меружанович Гудратян, методист з навчально-методичної роботи ЧПБ Віра Михайлівна Середа, завідувач господарством Нововолинського факультету Любов Андріївна Михалюк, охоронець служби охорони Ольга Василівна Коваль, викладач кафедри правового регулювання економіки і правознавства Клавдія Георгіївна Кравчук, охоронець служби охорони Андрій Володимирович Малішевський, провідний інженер НДВГ «Наука» Володимир Степанович Борецький, чергова гуртожитку (корпус №12) Ольга Войтківна Левчук, директор НДВГ «Наука» Ігор Мирославович Беркета, прибиральниця гуртожитку №3 Любов Петрівна Попович, старший лаборант кафедри публічного права Світлана Олександрівна Тимочко.

**Щиросердечно Вам бажаєм здоров'я на усі літа!
Хай сонце весело сіяє, в серцях хай квітне доброта.
Хай манять Вас життєві далі і обміна повік журба,
Бажаєм Вам на видноколі блаженства, миру і добра!**

Вісті з відділу гуманітарної освіти та виховання

НА РІЗДВЯНОМУ ДІЙСТВІ «РАДУЙТЕСЯ ВСІЙ ЛЮДИ!»,

яке відбулося в Тернопільській обласній філармонії, побували учасники творчих колективів та працівники відділу гуманітарної освіти та виховання ТНЕУ.

Коли відкрилася завіса, перед очима глядачів постала українська хата та мальовничі вечірні зимові краєвиди за вікном. Господиня з донькою готували святвечірні страви. У той час зайшов господар, приніс дідуха і почав віншувати. Коли донька, роль якої виконала солістка обласної філармонії Оксана Малецька, заглянула у вікно і побачила схід зорі, у хату завітали колядники - заслужена артистка України Надія Татарчук, Оксана Лісовець, Володимир Шагай та Вадим Дарчук. Відтак віншували та колядували чоловічий вокальний квартет «Акорд» та Леонід Корженевський. Потім колядники запросили до коляди Оксану Малецьку. Як тільки вони вийшли з хати, із залу на сцену піднялися учасники академічного ансамблю народної музики «Візерунок», які співом, віншуваннями та жартами миттєво заповнили зал. Значне пожвавлення відбулось і тоді, коли на сцені з'явилися Мошко, Циган та Коза. Багатоголоссям порадували глядачів учасники камерного хору Тернопільської обласної філармонії під керівництвом заслуженого діяча мистецтв України Богдана Іваноньківа.

Висловлюємо щирі вдячність провідним солістам та колективам філармонії, а також головному режисеру Ганні Хомівні Ніколайчук і директору цього закладу, народному артисту України Ярославу Петровичу Лемішці за чудове дійство та хороший святковий настрій.

ОГЛЯД-КОНКУРС «СТУДЕНТСЬКА ГАЗЕТА» НАЗВАВ СВОЇХ ПЕРЕМОЖЦІВ

Підсумки огляду-конкурсу на краще молодіжне видання університету «Студентська газета» підвели 7 лютого в університетській світлиці в рамках засідання студентського прес-клубу «Акценти».

Перше місце отримала газета «VIPersonal» факультету економіки та управління, друге — «EURO NEWS» україно-нідерландського факультету економіки та менеджменту, а третє — «REPOST» факультету комп'ютерних інформаційних технологій. Редактори цих газет отримали грамоти адміністрації університету та подарунки від первинної профспілкової організації студентів. Редактори усіх інших газет — «Банківський аналітик» (ФББ), «Грошова парадигма» (ФББ), «Феміда» (ЮФ), «Клубок» (УНЕФ), «Студент ТІМЕ» (ФОА) та «Вісник» (ФАЕМ) отримали грамоти адміністрації ТНЕУ за участь у конкурсі.

Кожну газету детально охарактеризувала голова журі, начальник відділу інформації та зв'язків з громадськістю ТНЕУ Олена Вячеславівна Васильків. Також своєю думкою про студентські газети поділився член журі, тернопільський журналіст, кореспондент щотижневого журналу «Країна» Андрій Янович.

Щиро вітаємо переможців огляду-конкурсу на краще молодіжне видання університету «Студентська газета» і дякуємо усім його учасникам. Бажаємо невечернього творчого натхнення, якомога більше цікавих статей, харизматичних героїв і вдумливих читачів.

На конкурс:

«Я ЛЮБЛЮ ГОРИ, ПРОСТІР, ДАЛЕЧІНЬ...»

Автостопом по Середній Азії та Афганістаном подорожував минулого літа студент УНЕФ (гр.МЕНМФ-41) Олексій Каратєєв, який подолав пішки і на попутках понад 13 тис.км. Мандруючи Таджикистаном і Киргизстаном, наш герой побував на високогірному солоному озері Іссик-Куль; потрапив на день народження до киргизів, які вчили його своїм танцям і де він вперше в житті побачив такі гори Тянь-Шань і Памір, які ще називають «дахом світу». Красу цих гір передати словами неможливо, це треба бачити... Залишається лише згадати слова Володимира Висоцького: «Краще гір можуть бути тільки гори...». На своєму досвіді Олексій переконався: якщо хочеш подорожувати по світу, жити на повну, бачити далекі країни і спілкуватися з різними народами не знаючи навіть їхньої мови, то головне, що потрібно мати, - це дуже велике бажання! А решту здобудеться дорогою!

РОМАНТИКА ЮНОСТІ «НА ВІДСТАНІ ФОКУСУ»...

**Університетська
Думка**

Засновник і видавець
Тернопільський Національний
економічний університет

Реєстраційне свідоцтво
ТР №424-24пр від 25.12.2006 р.
Адреса редакції:
46009 м. Тернопіль, вул Львівська, 11
+38(0352)47-50-63;
presa@tane.edu.ua
mariya-balitzka@rambler.ru
Тираж 1000 Зам. №8

Головний редактор Марія Баліцька
+38-067-26-76-493

Над випуском працювали:
Дизайн та верстка - Володимир Французов
Оригінал-макет - Марія Баліцька
Фото - Відділ інформації та зв'язків
з громадськістю

Віддруковано у ТзОВ «Терно-Граф»
м. Тернопіль, вул. Текстильна, 18

За зміст і достовірність фактів відповідає автор публікації. Висловлені авторами думки можуть не збігатися із позицією редакції. Редакція залишає за собою право редагувати схвалені до друку тексти.

При передруку посилання на «Університетську думку» – обов'язкове!

Газета виходить з благодійною метою для безплатного розповсюдження